

Ureja: glavni in odgovorni urednik Peter Gunčar in uredniški odbor, ki ga sestavljajo: Polde Jenko — predsednik, inž. Zvonka Černe — namestnik predsednika in člani: Franc Istenič, Marinka Farčnik, Stane Primožič, dipl. oec. Angelca Kunst, Boris Pertot, Jošt Bajželj in Peter Gunčar. Tisk: CP »Gorenjski tisk« v Kranju

LETO XII. 22. 12. 1969 — št. 11 in 12

tekstilec

Vsem bolnim članom kolektiva želimo predvsem zdravja, upokojenim članom, vojakom in vsem, ki so na delu pa želimo srečno praznovanje Novega leta in vse najboljše v letu 1970.

Uredništvo

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA TEKSTILINDUS — KRANJ

Konferenca organizacije ZK v Tekstilindusu

ODSTRANITI NAPAKE IN SLABOSTI IN Z VSEMI SILAMI NAPREJ!

Konferenca je bila 25. novembra. Od 62 izvoljenih članov se jih je sestanka udeležilo 46. Na sestanku so prišli tudi predstavniki operativnega vodstva podjetja, občinski sekretar ZK, tovariš Franček Rogelj in podpredsednik republiškega IS ter član CK ZKS tovariš Vinko Hafner.

Reči moram, da je bila razprava izredna; energična, konkretna in jedrnata. Brez vsakega dvoma je bila to najboljša razprava, kar jih je bilo zadnjih deset let v našem podjetju.

Zavedajoč se težke situacije, v kateri se nahaja naše podjetje, so diskutantje brez predsodkov ožigosali nepravilen odnos državnih organov do tekstilne industrije, enako energično pa tudi vrsto nepravilnosti v našem notranjem poslovanju, ki ovirajo in onemogočajo normalno poslovanje in gospodarjenje.

Zaključkov in točnega programa bodočih nalog ZK v našem podjetju še ne moremo posredovati v tej številki, ker bo zanje pripravil predlog novoizvoljeni sekretariat, potrdil pa jih bo politični aktiv na svoji prihodnji seji. O predlogu boste člani ZK predhodno razpravljali tudi po oddelkih. Gre namreč za temeljito proučitev najvažnejših vprašanj in za njihovo načrtno in preudarno reševanje in rešitev. Vse to pa ni bilo mogoče sestaviti že na samem zasedanju.

Ceprav zaključkov in programa dela še ni, pa vseeno lahko rečemo, da bo organizacija ZK v prihodnje zelo energično posegla v urejanje in ureditev notranjih razmer v podjetju, predvsem v pogledu sodobnejše organizacije dela, ustrezne kadrovske politike, odgovarjajočega sistema nagrajevanja, bolj vsklajenega sodelovanja med sektorji in strokovnimi službami, bolj preudarnega delovanja strokovnih služb, opredelitve osebne odgovornosti itd. Prav to pa so tisti nereseni problemi, ki so bili že večkrat načeti, pa nikoli rešeni.

Ce se povrnem na diskutante, moram v prvi vrsti omeniti izredni diskusiji inženir Jurancičeve in inženir Pogačnika. (Če bo možno, bomo njuni diskusiji objavili v prihodnji številki!). Omenjeni diskusiji sta namreč dali pravo smer vsej nadaljnji razpravi, ki je tako ostala na visoki ravni. Treba pa je vsaj deloma zajeti že

v tem članku diskusijo tovariš Hafnerja, ki je med drugim dejal: »Ni dvoma, da se vaše podjetje nahaja v težkem položaju. Če je vse povedano okrog nekontroliranega uvoza res, potem leži krivda za take nenormalne odnose in pogoje na državnih institucijah, predvsem na Zvezni gospodarski zbornici. Reči pa vam moram to, da bo uvoz še vnaprej, da se njegovega pritiska ne boste mogli nikoli otresti, četudi bodo odgovorni organi uvoz uredili oziroma ga spravili v bolj normalne okvire, kar bo za vas predstavljalo delno sprostitev težav in problemov. Povem vam, da ne računajte preveč na posebne razbremenitve in ugodnosti, ki bi vam jih prinesle spremembe v proračunskih obremenitvah, ker bodo le-te lahko samo skromne in še to ne takoj. Vaš glavni adut je ureditev razmer znotraj podjetja. Morali boste napeti vse sile, da odstranite vse, kar več ne odgovarja, pa čeprav bi morali uporabiti rigorozne ukrepe. Svetujem vam, da vzamete kritiko in konkretne predloge inž. Jurancičeve in ostalih diskutantov prekleto resno. Svetujem vam da lje tudi to, da povečate vašo od-

govornost nasproti večini članov kolektiva. Imam občutek, da je ta odgovornost nezadostna. Vaš položaj bo, kot kaže razprava, postal še težji. Takoj resno ukrepite, da ne bo postal tako kritičen, ko bo vsako normalno in preudarno ukrepanje postalo nemogoče.

Ne morem vam obljubiti, da vam bom kakorkoli lahko pomagal, bom pa nekatere vtise s te konference prenesel naprej v IS.

Kot rečeno, bomo obširneje poročali o poteku konference in o sprejetem programu v naslednji številki Tekstilca.

Konferenca sama pa zasluži visoko oceno. Vprašanje je le, če se bo njen odlični štart tudi tako uspešno realiziral. P.G.

Kakšen bo spremenjeni in dopolnjeni statut podjetja

To vprašanje verjetno postavlja precejšen del članov našega kolektiva, saj se v zadnjem času mnogo govori in piše o statutih delovnih organizacij, ki so jih po določilih zakona dolžne sprejeti do konca tega leta. Leto se pa naglo bliža koncu in tekma s časom je huda, vendar upam, da bo še pred izidom te številke delo na osnutku statuta zaključeno in bo le-ta že dan v javno razpravo.

Petčlanska statutarna komisija, ki jo je imenoval CDS z nalog, da ob pravem času opravi svoje delo

in predloži organom upravljanja spremembe in dopolnitve sedanjega statuta podjetja, ki je bil sprejet 21. 12. 1967, je začela z delom z dokajšnjo zakasnitvijo, ker je zbolel njen član — pravnik, brez katerega komisija ni mogla delati. Komisija je intenzivno začela delati, ko je bil vanjo vključen drug pravnik, tov. Hajdinjak. Od tedaj je imela komisija že preko 20 sej od katerih je vsaka trajala po več ur. Kako obsežno delo je komisija opravila bo najboljše razvidno iz osnutka oz. predloga statuta, ki

je temeljni samoupravni akt podjetja. Statut podjetja v skladu z ustavo in zakonskimi predpisi določa družbeni in gospodarsko pravni značaj podjetja, način poslovanja, notranjo organizacijo, delovno področje in odgovornost organov upravljanja, položaj delovnih enot, družbeno-ekonomski položaj članov delovne skupnosti podjetja in njihove samoupravne pravice in dolžnosti, ki izhajajo iz dela.

Komisija je bila zlasti na začetku svojega dela postavljena pred vrsto vprašanj in dilem, ki jih je morala razčistiti, da bi se lahko lotila konkretnih sprememb. Ta pa so bila: ocena dosedanjega dela in razvoja samoupravljanja z vidika njegove organizacije, ki je določena s sedaj veljavnim statutom, uspešnost in pomanjkljivosti sedanje organizacije, glede na dolžnosti, odgovornosti in pristojnosti organov upravljanja tako tistih na nivoju podjetja, kot v EE. Dalje ocena veljavnega statuta podjetja kot celote v vseh njegovih poglavjih, njegove pomanjkljivosti in neaktualnosti zaradi spremenjenih pogojev poslovanja in sprememb zakonskih predpisov. Skratka, dosedanje izkušnje in zavest, da je samoupravljanje treba še naprej razvijati, iskati nove višje oblike in neposrednemu proizvajalcu dati mesto, ki mu gre po Ustavi in zakonih, je statutarno komisijo vodila k temu, da je predvidela vrsto sprememb in novosti v statutu podjetja. Čas in prostor na tem mestu ne dopuščata, da bi naštel vse spremembe, oziroma, da bi jih podrobneje opisoval.

V predlogu se precizneje kot dosedaj določajo pravice in dolžnosti delavcev pri uresničevanju samoupravljanja kot temeljne socialistične pridobitve, v delovnih enotah in v podjetju kot celoti. Zaradi tega se daje večji poudarek referendumu, kot eni izmed oblik neposrednega odločanja. Z njim člani delovne skupnosti s tajnim glasovanjem odločajo o posameznih najvažnejših vprašanjih, ki so temeljnega pomena za poslovanje in razvoj podjetja. Pomembna oblika neposrednega odločanja je tudi zbor delovne skupnosti enote, katerega pristojnosti so v predlogu natančno določene.

(Dalje na 2. strani)

Konferenca sindikalne organizacije

Konference se je udeležilo 47 delegatov (od 60 vabljenih), prisotni pa so bili tudi predstavniki operativnega vodstva, družbenopolitičnih organizacij iz podjetja in predsednik občinskega sindikalnega sveta, Stane Božič.

V referatu, ki naj bi služil kot osnova za razpravo, je tov. Franc Istenič, predsednik naše sindikalne organizacije zelo nazorno prikazal težke razmere, v katerih se nahaja naša delovna organizacija skupno z večino tekstilnih podje-

tij bombažne stroke. Poleg težkih posledic, ki nam jih že nekaj let povzroča nekontrolirani uvoz tekstilnih izdelkov, je predsednik opozoril tudi na napake in nepravilnosti, ki jih delamo v podjetju, kar še poslabšuje že itak težke razmere in delovne pogoje.

Poudaril je nujnost, da dosežemo bolj pravično tretiranje naše panoge nasproti ostalim vejam industrije, hkrati pa da tudi znotraj delovne organizacije dosežemo maksimalne možnosti, pred-

vsem v pogledu kvalitete in prodaje. Vzporedno je navedel še več bodočih nalog, ki jih bo treba rešiti, in to: organizacija dela, nagrajevanje po delu, povečanje osebnih dohodkov itd.

Izmed delegatov sta v razpravi sodelovala tov. inž. Zdenka Jurancič in tov. Evgenij Valjavec. Posebno pomembna je razprava tov. Valjavca, ki jo objavljamo na 2. strani.

Od gostov so razpravljali: komercialni direktor tov. Tone Čare, glavni direktor Rudi Polak in Stane Božič, predsednik ObSS. Njihova pojasnjevanja so zajemala predvsem dokazovanje, da smo v tako težkem stanju predvsem zaradi nekontroliranega uvoza tekstila, ki onemogoča normalno prodajo na domačem trgu, pa seveda tudi planiranje proizvodnje. Zadnje zato, ker je le malemu številu ljudi v Jugoslaviji znano, kaj in koliko bo uvoženega.

Tovariš Polak je nazorno prikazal ves trud, ki so ga člani sveta za tekstil pri repub. gosp. zbornici vložili v to, da bi te razmere izboljšali, vendar je bilo vse zaman. Prišlo je do kršitve doseženega sporazuma in končno je bilo krajem oktobra uvoženega za preko 65 milijonov dolarjev tekstila, kar je za 11% več, kot lani v celem letu. Tovariš Polak je že povedal, da se za leto 1970 predlaga sistem licent, ki bo — če bo sprejet — končno le umiril in normaliziral te nemogoče razmere.

Tovariš Božič je pritrdil mnenju, da je glavni krivec za naše razmere uvoz, ter bo zadevo treba urediti na najvišji ravni, torej v Zvezni skupščini. Predlagal je konferenci, naj zadalži zvezne poslance z našega področja, da ta problem spravijo v Zvezni skupščini (Gospodarski zbor) do obravnave in zahtevajo rešitev. Opozoril pa je tudi na to, da mora kolektiv napeti vse sile in poiskati sleherno možnost, da prebrodi to kritično situacijo.

Na kratko bi bila to vsebina delovne konference.

P. G.

Bodoči program dela sindikalne organizacije

Sklep delovne konference sindikalne organizacije v našem podjetju je bil, naj Tovarniški odbor organizacije sestavi zaključke oziroma bodoči program dela, in to na osnovi referata in razprave s konference.

Na osnovi tega sklepa je TO na svoji seji, dne 12. decembra, razpravljalo o bodočih nalogah in sprejel naslednje:

1. Ena glavnih nalog IO po delovnih enotah naj bo, da tekoče in kritično spremljajo delovanje vseh činiteljev v enoti, ki vplivajo na večji ali manjši proizvodni uspeh enote in podjetja. Dolžnost IO je, da opozarjajo na obstoječe napake in slabe

(Dalje na 2. strani)

S konference organizacije ZK v Tekstilindusu

OBVEŠČAMO BRALCE, DA SMO MORALI — ZARADI TEHNIČNI TEŽAV — ZDRUŽITI 11. in 12. STEVILKO V ENO.

UREDNIŠTVO

Kakšen bo statut podjetja

(Dalje s 1. strani)

Spremeni se organizacija samoupravljanja na nivoju podjetja. V ta namen se predvideva tri vrste organov:

- a) organi upravljanja,
- b) kolektivni izvršilni organi,
- c) individualni izvršilni organi.

Organ upravljanja na nivoju podjetja je delavski svet podjetja (sedaj centralni delavski svet). Število članov ostane isto, to je 45. Spremenijo pa se naloge in pristojnosti. Kolektivni izvršilni organi na nivoju podjetja so odbori. To so:

- odbor za splošne zadeve,
- odbor za gospodarstvo,

odbor za varnost pri delu in požarno varnost,

- odbor za stanovanjske zadeve,
- odbor za narodno obrambo in varstvo pred naravnimi in drugimi hudimi nesrečami,
- odbor za nagrajevanje,
- odbor za informiranje,
- odbor za tehnični napredek,
- odbor za izobraževanje.

Ti odbori niso samo strogo izvršilni organi delavskega sveta podjetja, temveč imajo tudi določene pravice in dolžnosti ter odgovornosti v okviru pristojnosti določenimi s statutom. Nadomestijo pa dosedanji upravni odbor in njegove komisije ter komisije Centralnega delavskega sveta. Odbore iz-

voli delavski svet podjetja in štejejo od 7—11 članov.

Individualni izvršilni organ je glavni direktor podjetja. Precizneje kot doslej se določajo naloge, dolžnosti, pristojnosti in odgovornost za njegovo delo. Imenuje in razrešuje ga delavski svet podjetja. Določajo se razlogi zaradi katerih delavski svet podjetja lahko razreši glavnega direktorja še predno poteče čas za katerega je bil imenovan.

Mandatna doba organov upravljanja in kolektivnih izvršilnih organov je 2 leti. Volitve se opravljajo le vsake 2 leti in ne vsako leto kot doslej. Novost je, da se za vse člane organov voli tudi namestnike.

Spremeni se naziv ekonomska enota v delovna enota, ker vsebinsko bolj ustreza dejanskemu stanju. Organ upravljanja DE (delovne enote) je svet delovne enote SDE in ne več ODS (obratni delavski svet). Izvršilni organi na nivoju delovne enote so komisije. Ukine se EE termocentrala in se priključi DE vzdrževalni obrat. Enota s posebnimi pravicami je delovna enota za prehrano in odih. To pomeni, da se združita sedanja Delavska restavracija in Počitniška skupnost.

Komisija se je posebno dolgo zadrževala pri vodilnih delovnih mestih. Šlo je za obseg oz. število vodilnih delovnih mest, ki se razpisujejo in zapadejo pod reelekcijo. Komisija je bila po dolgotrajni razpravi soglasna v tem, da ne gre toliko za to ali določiti 7 ali 20 vodilnih delovnih mest, temveč za to, kako ustvariti klimo in pogoje, da bi se ocenjevalo delo vsakega člana kolektiva ne glede na delovno mesto in ga tudi razrešilo, ko se ugotovi, da za to delo ni primeren, oziroma ko to zahteva jo koristi DE ali podjetja.

V več poglavjih statuta se poudarja in precizneje določa odgovornost delavcev na vodilnih delovnih mestih in strokovnih službah v podjetju na sploh ter posebno še avtorjev predlogov, poročil in podatkov, ki se dajejo v razpravo ali potrditev oz. sklepanje organom upravljanja ali kolektivnim izvršilnim organom.

Povsem novo je poglavje o narodni obrambi, ki določa predvsem dolžnost sodelovati pri obrambi dežele vsakogar v podjetju, posebej pa še pristojnosti in naloge delavskega sveta podjetja, odbora za narodno obrambo in glavnega direktorja.

V statutu se konkretnije in določneje opredeljuje mesto sindikalne organizacije in njenih organov kot družbeno politične organizacije, v kateri se politično združujejo člani delovne skupnosti. Njene naloge in pristojnosti se nanašajo predvsem na ustvarjanju političnega ozračja za akcije pri samoupravnih odločitvah, predlaganju in izboru članov v organe upravljanja in druge organe ter dajanje konkretnih predlogov za čimboljše samoupravne odločitve.

Informiranju članov delovne skupnosti podjetja je posvečeno posebno poglavje, v katerem se določajo pravice in dolžnosti organov upravljanja kolektivnih izvršilnih organov, glavnega direktorja, strokovnih služb in vsakega posameznika glede informiranja. Podrobnejša določila bo vseboval poseben Pravilnik o informiranju.

Tudi z drugih področij dejavnosti bodo pravilniki in poslovniki, ki bodo sprejeti na podlagi določil statuta, podrobneje urejali stvari in konkretnije opredelili pravice in dolžnosti, naloge, pristojnosti ter odgovornost kolektivnih teles in posameznih članov delovne skupnosti.

Na tem mestu sem omenil samo nekaj s čemer se ukvarja statutarna komisija in nekaj predlogov komisije, ki naj sestavljajo bodoči spremenjeni in dopolnjeni statut podjetja. Komisija pa v času, ko to pišem, še ni zaključila dela.

Priložnost za utemeljene in tehtne predloge sprememb osnutka, bodo imeli vsi organi in vsak delavec, ko bo osnutek statuta v javni razpravi.

P. J.

Delovno predsedstvo na konferenci ZK

Razprava tovariša Evgenija Valjavca

Takole je dejal:

Predno bi omenil ukrepe, ki se predlagajo, da bi se izboljšala likvidnost v gospodarstvu, naj spregovorim nekaj o pojmu likvidnosti, ki se zadnje čase vse bolj pogosto obravnava. Plačilna sposobnost podjetja je sposobnost podjetja, da pokrije obveznosti. Ta pojem se uporablja v dveh pomenih, ki sta:

1. sposobnost pokrivanja oziroma plačevanja vseh obveznosti iz premoženja (sredstev) v primeru likvidacije podjetja in

2. sposobnost najti potrebna sredstva t. j. gotovino za plačilo obveznosti ob njihovi zapadlosti.

Prvo pomeni: sposobnost podjetja — njegovo solvenco, če pa podjetje ni sposobno ob likvidaciji pokriti svoje denarne obveznosti, pa govorimo o insolventi t. j. prezadolženosti. Ta nastopi takrat, kadar je dolžnikova pasiva večja od njegove aktive. V drugem primeru govorimo o likvidnosti.

Podjetje more biti solventno, torej v stanju, da pokrije vse svoje denarne obveznosti, toda nelikvidno, zaradi časovno nesmotno — v premoženjske elemente — vloženih sredstev. Podjetje more biti insolventno (prezadolženo), pa je kljub temu lahko likvidno, če more sproti pokrивati zapadle obveznosti.

S pojmom likvidnosti, ki se pojavlja bolj pogosto, označujemo torej sposobnost poravnave obveznosti ob roku in jo merimo v odnosu med dospelimi obveznostmi ter likvidnimi sredstvi.

V tem primeru more biti likvidnost še absolutna, kadar gre za pokrivanje zapadlih obveznosti s sredstvi, ki so razpoložljiva v podjetju, ter relativna, kot potencialna sposobnost podjetja, da si priskrbi sredstva prvenstveno od drugih (v obliki kreditov).

V zvezi s tem bi morale biti naložbe in obveznosti uravnotežene tako, da bi tekoča sredstva zadostila za plačevanje dospelih obveznosti. Obveznosti podjetja so namreč večinoma tudi viri sredstev, ki spadajo v kategorijo, katero označujemo s pojmom tuji viri. Po vrstah bi obveznosti lahko klasificirali kot obveznosti do: kolektiva (osebni dohodki in drugi prejemki), komercialnih partnerjev (dobavitelji, predplačilo kupcev), finančnih partnerjev (kredit, posojila), družbe (prispevki, davki itd.).

Likvidnost je vseskozi povezana z odločitvami podjetja glede poslovanja, ter je, če so te napačne, kaj hitro ogrožena. (N. pr. neusklajeno investiranje povzroči premajhna obratna sredstva glede na povečani obseg poslovanja, zaradi nepravilnega planiranja se kopičijo zaloge materiala, nedovršene proizvodnje, vmesnih proizvodov in končnih izdelkov, nastopi vprašanje plačevanja s strani kupcev, obračuni z družbo imajo za posledico večje dajatve — po POB in ZR itd.)

Na poslabšanje likvidnosti vplivajo nekateri faktorji, s katerimi se podjetje dnevno srečuje v svojem poslovnem življenju. Naj jih navedem le nekaj: zmanjšanje realizacije, vlaganje v udeležbe in posojila, plačila dobaviteljem, vračanje posojil in kreditov, napačne nabave materialov, rastoči izdatki za osebne dohodke, povečanje akontacij družbi, razni izredni izdatki itd.

V prizadevanjih, da se vsa ta problematika okoli likvidnosti, ki je prišla že do te stopnje, da ogroža obstoj nekaterih podjetij, na primeren način reši, smo seznanjeni z ukrepi, ki so predloženi v obravnavo Zvezni skupščini. Ti predlogi zajemajo novosti pri bančnem poslovanju (kratkoročno kreditiranje, deponiranje sredstev, obveznice), nove pogoje za uvoz (potrdilo o neopornosti obveznostih), predlaga se oprostitve plačila vseh prispevkov pri minimalnem OD in uvajanje obvezne udeležbe pri odobravanju potrošniških kreditov), nove določbe o stečaju, prednost družbene političnih skupnosti pri plačilu svojih prorač. doh. iz sredstev delovnih organizacij naj bi se ukinila, uvajala naj bi se prisilna uprava — zguba, blok. žiro račun, kot trajen zakonski ukrep naj bi se uvedla tudi možnost, da delovne organizacije prodajo svoje zaloge nastale po 31. 12. 1967 po cenah, ki so nižje od knjigovodske vrednosti. V zvezi s tem nastopajo določena vprašanja, ki jih bo moralo reševati tudi naše podjetje, pa naj bodo ukrepi v zvezi z zmanjšanjem nelikvidnosti sprejeti v celoti ali samo delno. Menim, da gre predvsem za eno. Če naj bi ti ukrepi povzročili tako delo in imeli podobne učinke in rezultate, kot lani izvedeni »klinger«, potem so vsa prizadevanja že vnaprej jalova. Se enkrat bi se namreč dokazalo, kako močno

škodljiva za vse so taka eksperimentiranja v gospodarstvu. Inflacijski težnji, ki zavzemajo vedno širši obseg, tudi taki ukrepi ne bodo mogli preprečiti in bo slej ko prej prišlo do novega razvrednotenja valute. Zadnje vesti o evropski valutni situaciji pa tudi niso rožnate.

Kaj take reforme v prizadevanjih za stabilizacijo gospodarstva pomenijo ni treba posebej poudarjati, ker nam je to minula praksa že pokazala. Zato pa bi bilo v tej situaciji potrebno storiti določene priprave, ki naj bi zagotovile pospešeno reševanje naslednjih vprašanj, ki so pred nami:

— na kakšen način bomo dosegli zmanjšanje naših zalog gotovih izdelkov, ki vežejo znatna obratna sredstva podjetja,

— ali predvidevamo ostrejšo mere pri izterjavi naših kupcev, glede na to, da bodo od tega odvisni pogoji za najetje kreditov,

— kako se bomo v bodoče prilagajali zahtevam trga in kakšna

naj bo v zvezi s tem naša proizvodna usmerjenost,

— kako izboljšati naše komercialne službe in poslovanje tako kadrovsko kot organizacijsko,

— v katerih poslovnih situacijah in odločitvah je možno računati na večjo mero varčevanja oziroma zniževanja stroškov,

— kakšno kadrovsko politiko si zamišljamo v bodoče, ob dejstvu, da je fluktuacija zaposlenih postala precej kritična,

— kaj predvidevamo in kaj dejansko hočemo storiti za izboljšanje naše notranje delitve in sistema nagrajevanja,

— katere organizacijske ukrepe in metode nameravamo uveljaviti ali uvesti, da bi se naša splošna poslovnost na vseh področjih izboljšala,

— kakšne možnosti imamo za ukrepanje na področju družbenega standarda in rekreacije naših proizvajalcev.

Menim, da bi se v zvezi z navedenim lahko razvila plodna in izčrpna diskusija.

Bodoči program dela sindikalne organizacije

(Dalje s 1. strani)

bosti ter nepravilnosti, da jih po svojih močeh in s sodelovanjem obratovodstev odpravijo, ali pa o njih takoj in konkretno informirajo TO. TO bo v težjih primerih o obstoječih slabostih informiral odgovorne organe, operativno vodstvo ali službe in zahteval, da se take slabosti učinkovito odpravi.

Prvenstveno je potrebno, tako meni TO, da so vse naše proizvodne in prodajne akcije temeljito proučene in vnaprej pripravljene. V bodoče ne bi več smeli proizvajati zaradi količinskega doseganja plana in samo zato, da proizvodnja teče, temveč bi morali proizvajati resnično prodajne artikule, pa tudi od teh le tiste, ki smo jih sposobni proizvajati ekonomično. TO smatra, da mora v teh pogledih prevzeti nase vso odgovornost operativno vodstvo podjetja, iz njegovih vrst pa predvsem: generalni direktor in vodje sektorjev.

2. TO smatra, da so nizki osebni dohodki eden izmed glavnih vzrokov, ki zavirajo zainteresiranost in večji polet delovnih ljudi. Nizki osebni dohodki so tudi razlog za nenormalno fluktuacijo, ki onemogoča normalno proizvodnjo. Zaradi teh tehtnih razlogov TO meni, da je — karkoli že — potrebno poiskati možnost za povišanje osebnih dohodkov zaposlenih, hkrati pa urediti oziroma izdelati ustrežnejši in stimulativen sistem nagrajevanja. Posebno pozornost je treba posvetiti v tem pravilniku tudi varčevanju.

3. Ker vlada med člani kolektiva prepričanje, da so prekomerne zaloge gotovih izdelkov glavni vzrok težkega stanja, v katerem se nahaja naše podjetje, ker so dalje mnenja, da je krivec za tolikšne zaloge predvsem naša prodajna politika predlaga TO odgovornim službam, da članom kolektiva razložijo stanje in razloge, hkrati pa da pojasnijo, kako bodo ta problem skušale v prihodnje omiliti, seveda brez večjih izgub.

4. TO smatra, da je potrebno čimprej uresničiti sklep CDS, da se skliče politični aktiv z namenom, da se članom tega aktiva jasno in nedvoumno prikaže situacija podjetja in najpotrebnejše bodoče naloge, ki bodo zmanjšale današnjo napetost. Te informacije, ki bodo članom aktiva posredovane, naj bodo kratke in jedrnat. Člani aktiva pa bodo morali — po sklepu CDS — prenesti te informacije med člane kolektiva, ki naj tako dobe vpogled v dejansko stanje podjetja in v bodoči program reševanja problemov in težkih razmer.

TO ni sprejel več nalog, ker smatra, da bo že te težko izvajati in zadovoljivo rešiti. Bo pa TO v prihodnje zelo energično in redno zasledoval in nadziral razvoj dogodkov v podjetju, pri tem pa seveda računa na sodelovanje vseh svojih članov.

Skupno s sekretariatom ZK v podjetju bo opozarjal samoupravne organe in člane kolektiva na nepravilnosti, ki se bodo pojavljale na neodgovorno in nepravilno delo delovnih enot, strokovnih služb in posameznikov, posebno vodilnih ljudi.

Zato TO svetuje vsem članom kolektiva, naj dejansko vložijo vse svoje sile in znanje v izvrševanje svojih nalog. Svoje delo naj izvršujejo z vso osebno odgovornostjo in prizadevnostjo. To je nujno, če hočemo, da bomo v naših naporih uspeli izboljšati naš položaj, ki trenutno že postavlja vprašanje nadaljnjega obstoja.

Tovarniški odbor

Kadar člani delavskega sveta sprejemamo sklep...

Vzemimo kot primer naš centralni delavski svet. Material za sejo dobimo tri dni prej, kar včasih zadostuje za njegovo proučitev, včasih pa tudi ne.

Člani torej imamo možnost, da gradivo pregledamo in obdelamo. Tudi s sodelavci bi se o tem ali onem predlogu lahko pogovorili pred sejo ter tako ugotovili, kakšno je njihovo mnenje o predlogu, ki ga bomo obravnavali na seji in o katerem bomo morali sklepati. Že tu se pokaže prva pomanjkljivost našega delovanja, ker izpuščamo tak pogovor in izmenjavo mnenj s sodelavci. Logično je, da potem na seji ne moremo zasto-

pati njihovega mnenja in stališča, ampak lahko razpravljamo in sklepamo zgolj na osnovi svojega mnenja in stališča. Prav veliko skupnega tak način nima z resničnim samoupravljanjem.

Kljub vsemu pa se za sejo večina vsaj pripravi in v razpravi tudi sodeluje. Vse do sprejema sklepa čutimo svojo dolžnost in tudi del odgovornosti, posebno, če gre za pomembno odločitev. Čim pa smo sklep sprejeli, preneha za večino članov občutek odgovornosti, češ: »Od sedaj naprej je to zadeva strokovnih služb in operativnega vodstva.«

(Dalje na 3. strani)

DNEVNI RED 5. REDNE SEJE IN SPREJETI SKLEPI

1. Potrditev zapisnika 4. redne seje CDS.
2. Pregled sklepov 4. seje UO in 1. izredne seje UO podjetja.
3. Poročilo o proizvodnji in prodaji za mesec september in oktober 1969 in kumulativna izvršitev na dnevnic in kilometrin.
4. Poslovno poročilo za prvih devet mesecev v letu 1969.
5. Razpored prostih sobot za leto 1970.
6. Določitev kolektivnih dopustov v letu 1970.
7. Spremembe in dopolnitve Pravilnika o delitvi osebnih dohodkov, in to členov, ki se nanašajo na 8. Obnavljanje poročila o nadurnem delu.
9. Ustanovitev in ocenitev novih delovnih mest.
10. Obravnavanje vlog ekonomske enote tkalnice I in tkalnice II za nadomestilo osebnih dohodkov zaradi ukinjanja nočnih izmen in ekonomske enote gravure zaradi izpada proizvodnje vsled montaže.

Ad 1.
Sklep: potrdi se zapisnik 4. redne seje CDS, kot je bil predložen.

Ad 2.
Sklepi:
1. Sklepe 4. seje UO se vzame na znanje.

2. Ivanu Rajgelj, zaposlenemu v električni delavnici v obratu I, se prizna nagrada za tehnično izboljšavo v višini 2.410,60 novih din s tem, da se ta znesek razdeli ter se mu izplača v treh letih pod postavljenimi pogoji.

Ivanu Kavčiču, mojstru na prstančevih strojih v predilnici I se izplača enkratna nagrada 500 novih dinarjev za tehnično izboljšavo na Hispano prstančevih strojih.

Alojzu Ostermanu, mojstru predpredilnice v obratu I se izplača enkratna nagrada za tehnično izboljšavo, ki se nanaša na racionalnejši postopek nanašanja različnih vrst vlaken na raztezalko s trikratnim pasažiranjem na obstoječi prvi in drugi pasaži raztezalk.

3. Za pomoč prizadetim v Banjaluki se odobri 20.000 novih din v breme sklada sredstev skupne porabe. Za ta znesek se v konfekciji Triglav nabavi izdelke, ki jih izbere komercialni sektor.

4. Ekonomskim enotam se priporoča, naj sporazumno razvezo delovnega razmerja brez odpovednega roka odobrijo le v izredno nujnih primerih. Dosednja naj izvajajo vse sankcije do tistih, ki odhajajo samovoljno, čeprav imajo do podjetja obveznosti, kot so: štipendija, stanovanje, posojilo itd.

Ad 3.

Sklep: poročilo o proizvodnji in prodaji se potrdi.

Ad 4.

Sklepi:

1. Potrdi se poslovno poročilo za prvih devet mesecev 1969, kot je bilo predloženo.

2. Skliče se politični aktiv z namenom, da se ga informira o dejanskem stanju podjetja in z zadovoljstvom, da udeleženci prenesejo dobljene informacije na ostale članke kolektiva.

Ad 5.

Sklep: osvoji se plan prostih sobot za leto 1970 s popravkom: predlagana prosta sobota na dan 11. aprila se prenese na 4. april, predlagana prosta sobota na dan 17. oktobra pa na 10. oktober. Popravek je bil izvršen zaradi bolj objektivnega razporeda prostih sobot po izmenah v tkalnici I.

Ad 6.

Sklepi:

V letu 1970 se določijo kolektivni dopusti za posamezne proizvodne obrate takole:

— predilnici in tkalnici imata od 29. junija do vključno 1. septembra odrejen čas za koriščenje dopustov. V tem obdobju ne delajo te enote v nočni izmeni;

— plemenitilnica I ima kolektivni dopust od 3. avgusta do vključ-

no 15. avgusta. V tem času obrat v celoti ne obratuje.

Od 17. avgusta do vključno 21. avgusta bo obrat delno obratoval.

Od 24. avgusta dalje pa prične plemenitilnica I z rednim obratovanjem;

— plemenitilnica II ima kolektivni dopust od 16. julija do vključno 31. julija. V tem obdobju obrat v celoti ne obratuje. Od 3. avgusta naprej prične obrat z rednim obratovanjem;

— vzdrževalni obrat koristi dopuste tako, da upošteva potrebe proizvodnih obratov v pogledu remonta in ostalih vzdrževalnih del.

Ad 7.

Predlog je bil v celoti sprejet in potrjen.

Ad 8.

Sklep: poročilo se vzame na znanje.

Ad 9.

Sklepi:

1. S 1. 11. se ustanovi novo delovno mesto »administrator« v upravi z ocenitvijo 140 točk.

2. S 1. 11. se ustanovi novo delovno mesto »splošna adjustirka«

v e.e. plemenitilnica I z ocenitvijo 115 točk s tem, da je tudi ostalim delavkam omogočeno izpopolnjevanje v stroki in tudi zasedanje tega delovnega mesta.

Ad 10.

Sklepi:

1. Zaradi ukinjanja nočnih izmen se od 1. septembra dalje prizna e.e. tkalnici I stalni mesečni dodatek 5.164 novih din. Prizna se ji od 1. septembra dalje tudi začasni dodatek 6.730 novih din za tiste njene člane, ki niso razporejeni na delovna mesta. Ta začasni dodatek se ustrezno zniža, čim bo kateri izmed prizadetih razporejen na odgovarjajoče delovno mesto.

2. Zaradi ukinjanja nočnih izmen se prizna od 1. septembra dalje stalni dodatek tudi e.e. tkalnici II, in to v višini 6.619 novih din. Začasni dodatek pa se ji prizna v višini 1.007 novih din za mojstra, ki še ni razporejen na odgovarjajoče delovno mesto.

3. E.E. gravuri se prizna enkratni dodatek 624 novih din kot nadomestilo za izpad proizvodnje v času montaže.

Kadar člani delavskega sveta sprejemamo sklep...

(Dalje z 2. strani)

Poudariti moram, da je takšno naziranje zelo napačno in škodljivo, da je prav takšno naziranje pogosto krivo, da sklep ni izvršen tako, kot je bilo planirano.

Zavedati se moramo, da se tisti trenutek, ko smo sklep sprejeli, za nas šele pojavijo najvažnejše dolžnosti, in sicer:

1. Sodelavcem je treba povedati, kaj smo sprejeli, zakaj je bilo to potrebno narediti in kakšne prednosti nam bo to omogočilo.

2. Naša dolžnost je tudi, da sklep zagovarjamo in ga prikažemo v pravih lučih tam, kjer se o njem pojavijo negativna mnenja.

3. Naša največja dolžnost pa je, da do konca spremljamo njegovo planirano izvršitev in da, po preteku predvidenega časa, ugotovimo, če nam je resnično omogočil vse tiste prednosti, ki so bile obljubljene v predlogu.

Vse te momente bi moralo zaje-mati naše delo, če naj bo dosledno in celovito, predvsem pa učinkovito. Ne smemo pozabiti, da smo za vse, kar naredimo oziroma nismo naredili (pa bi morali!), odgovorni pred člani kolektiva in pred družbo, čeprav samo moralno.

Če se povrnem nazaj k naši dosedanji napaki v dejstevanju, predlagam, da v bodoče ne pre-pustimo izvršitev sklepa nekon-trolirano tistim, ki smo jih zanj zadolžili, temveč da zahtevamo od njih o poteku akcije ustrežna po-ročila, da zahtevamo končno takšno poročilo tudi potem, ko je bil sklep izvršen. Le tako bomo lahko ugotovili, če je bil po eni strani izvršen po planu in če smo po drugi strani resnično dosegli vse tisto, kar je bilo planirano in za-radi česar smo tudi tak sklep spre-jeli.

Ta poročila bi morale narediti strokovne službe, roke pa bi mor-al določiti CDS. V primeru, da je potek akcije za izvršitev sklepa slabši, od planiranega, bi moral CDS poklicati na odgovornost predlagatelje in strokovno komi-sijo, ki je predlog sestavila, in od njih zahtevati, da utemelje nastale spremembe in napake. V pri-meru neutemeljenih razlogov, bi moral dati CDS krivcu ali krivcem nezaupnico. Takšen poseg CDS bi brez dvoma preprečil marsikatero nepravilnost in samovoljnost, pred-vsem pa bi prisilil predlagatelje in pobudnike sklepa, da bi predlog dobro pripravili in proučili, pre-den bi ga predlagali CDS v spre-jem.

P. G.

O Tekstilcu ob zaključku leta

Leta 1958 so naši samo-upravni organi sprejeli sklep, da prične izhajati tovarniško glasilo, kot novo sredstvo za informiranje članov kolekti-va. Glasilo je tako izpopolnilo že obstoječa sredstva za obveščanje; včasih bolj, včasih manj uspešno.

Če na hitro preletimo vse-bino letošnjih števk lahko ugotovimo, da jo v veliki ve-čini sestavljajo podatki o planskih izvršitvah, sklepi samoupravnih organov (pred-vsem CDS), nekaj prispevkov o delu sindikalne organizaci-je, članki o varstvu človeka pri delu in zdravstveni član-ki, modne ilustracije in kri-žanke. Gre torej predvsem za dejstva, ki smo vam jih posredovali, medtem ko vas o pomembnejših namerah in akcijah nismo mogli informirati vnaprej, čeprav bi to bi-lo potrebno in pomembno. Tudi o napakah in neuspehih enot in strokovnih služb ni-smo pisali, ker spadajo ti po-datki v poslovno tajnost podjetja (nove investicije, neizkoriščeni stroji, zaloge gotovih izdelkov, vzroki nizke prodaje, pravi vzroki slabe kvalitete itd.). Vsebinsko torej ni posebno dobra in koristna.

Zadnji čas si republiški in zvezni organi družbeno-poli-tičnih organizacij prizadeva-jo, da bi tudi v delovnih orga-nizacijah dvignili informira-nje upravljalcev na ustrezní nivo, ker je pač pravilno in-formiranje pogoj za resnično samoupravljanje. Brez pravo-časnih, objektivnih, celotnih in zadostnih informacij je namreč nemogoče, da bi ljudje v delovni organizaciji poznali resnične razmere in potrebe, brez poznavanja teh razmer in situacije pa je nemogoče zavestno, preudar-no in odgovorno odločati članom samoupravnih orga-nov na sejah, pa tudi člani kolektiva v takih pogojih ne morejo nadzirati, ocenjevati in usmerjati delo svojih samoupravnih organov. Zaradi takih pogojev se samoupravljanje ne more razviti in uve-ljaviti do tiste stopnje, ko

bodo — vzemimo v delovni organizaciji — vsi proizvajalci postali enakopravni, ko bodo postali tudi taki upravljalci, ki bodo sami sposobni ureja-ti medsebojne odnose, obvez-nosti do delovne organizacije in družbe. Prav načrtno, pra-vočasno, objektivno in za-dostno obveščanje pa je zato pogoj, ki lahko omogoči ena-kopravno sodelovanje vseh članov v samoupravnem pro-cesu.

Tudi naš bodoči statut vse-buje vrsto določil za izboljšanje dosedanjih oblik in obsega informiranja članov kolektiva. Tako med drugim določa osebe, ki so odgovor-ne za vsestransko informira-nost proizvajalcev v okviru kolektiva delovne enote itd. Tudi tu je torej opazen velik korak naprej, so dane večje možnosti.

Glede na omenjena me-menta je skoraj zanesljivo, da bo tudi glasilo delovnega kolektiva v prihodnjem letu vsebovalo znatno več takih informacij, ki bodo večini članom kolektiva pojasnile vse tisto, kar doslej niste ra-zumeli ali vedeli. Verjetno je, da bomo smeli objavljati tu-di podatke o neuspehih pod-jetja, enot, sektorjev, služb in posameznikov, ker po lo-giki taki podatki ne morejo spadati v poslovno tajnost podjetja. Kaj bo še ostala poslovna tajna bo potrebno konkretno določiti, ker je ob-stoječi pravilnik o poslovni tajni premalo konkreten in tudi dvoumen. Prav goto-vo je, da v prihodnje ne bo-do smele ostati prikritke kolektivno mnoge napake in ne-pravilnosti, pa tudi nespo-sobnost posameznikov in služb, kar se je dogajalo do-slej. Člani kolektiva imate namreč vso pravico, da po-znate dejanske razmere, da jih ocenite in da zahtevate spremembe v svojo korist in v korist družbe. Take ljudi, ki svojih obveznosti in dolž-nosti ne izvršujejo, je pač treba zamenjati s sposobnejšimi in vestnejšimi.

Razumljivo je, da bo glasi-

lo tudi sredstvo za izmenjavo informacij in mnenj, se pravi, da bo na eni strani posre-dovalo vse potrebne informa-cije od operativnega vodstva in samoupravnih organov vam, članom v proizvodnji, na drugi strani pa boste pro-izvajalci lahko objavljali svo-je pripombe, nasvete, zahte-ve in stališča, seveda brez strahu, da boste zaradi svo-jih besed kakorkoli in kjer-koli prizadeti. Pogoj seveda bo, da bo vaša kritika ob-jeektivna in konstruktivna, vaše zahteve realne in kor-istne.

Ker sedaj glasilo izhaja enkrat mesečno je seveda težko objavljati vedno pra-vočasne informacije. Možno je, da bomo morali preiti na štirinajstdnevno izhajanje ali pa bomo morali — v smislu pravočasnega in zadostnega informiranja — uvesti še do-datne »vmesne« informacije, ki bi jih razmnoževali v pod-jetju.

Kot urednik z veseljem po-zdravljam te nove možnosti, saj mi poslej ne bo več tre-ba poslušati očitkov, da vse-buje glasilo zgolj zastarele podatke, da štiti grešnike, da ne upa povedati resnice itd. Upam, da bo odpadla tudi negotovost okrog poslovne tajnosti, saj je bil doslej zavrnjen marsikak prispevek na uredniškem odboru, ker ni-smo vedeli, če spada njego-va vsebina v poslovno taj-nost podjetja ali ne. Napre-dek je brez dvoma tudi v tem, da boste pravočasno vnaprej obveščeni o vseh važnejših namerah (investici-je, spremembe pravilnikov, važne odločitve) in boste ta-ko kot upravljalci lahko po-vedali svoje mnenje in stali-šča tistim članom samo-upravnih organov, ki bodo kasneje o njih sklepali in od-ločali.

Razumljivo pa je, da ne morem biti edini odgovoren za realizacijo takega — vse-stranskega — informiranja. Del odgovornosti bo nosil od-bor za informiranje, del og-ovornosti bodo nosile zadol-

žene osebe na primernih de-lovnih mestih, del odgovor-nosti pa nosite tudi vsi čla-ni kolektiva. Vaša odgovor-nost je namreč v tem, da bo-ste pošiljali v uredništvo zahteve, o katerih želite do-biti odgovor ali pojasnilo, da boste take zahteve pre-ne-sli tudi na samoupravne or-gane, katerih dolžnost bo morala biti v prihodnje, da nadzirajo in ocenjujejo, če je informiranje na ustreznem nivoju, če so sredstva za in-formiranje dovolj in pravil-no koriščena itd. Če sami ne boste takih zahtev postavlja-li in forsirali, potem bo tudi meni težko zadeti vedno v črno.

Naše podjetje je v tež-ki situaciji. Če smo pošte-ni, bomo priznali, da smo za takšno stanje krivi delo-ma vsi člani kolektiva, in to zato, ker smo se vsa ta leta premalo zanimali za dogaja-nje v podjetju, čeprav smo imeli dovolj možnosti, če že ne sami, pa vsaj preko samo-upravnih organov ali druž-beno-političnih organizacij. Naloga nas vseh je, da to na-šo napako v prihodnje po-pravimo. Rad pa bi vas opo-zoril na naslednje: MARSIKAJ JE SE MOŽNO POPRA-VITI IN IZBOLJSATI V PODJETJU, KAR BO IZ-BOLJSALO TUDI NAŠE STA-NJE, VENDAR JE ZA TAK-SNO AKCIJO POTREBNO PREDVSEM SLOŽNO DELO NAS VSEH, TOREJ BREZ NAGAJANJA, NEVOŠČLI-JVOSTI IN NEKORISTNEGA ŠCITENJA KRIVCEV. NA-SE AKCIJE MORAJO BITI NACRTNE IN PROUCENE, TOREJ GRAJENE NA ANA-LIZAH IN REALNIH PO-DATKIH. ČLANI PA BOMO MORALI POSTATI BOLJ AKTIVNI, VESTNI, DO-SLEDNI IN SAMOKRITIČ-NI, DO NESPOSOBNIH PA NEIZPROSNI. V TAKIH PO-GOJIH SE NI NIČ ZAMUJE-NEGA, ČEPRAV NAŠ POLO-ŽAJ TRENUTNO RES NI PREVEČ OBETAJOČ.

Urednik
Peter Gunčar

**Sodelujte
v
Tekstilcu**

Izvršitev osnovnega plana v oktobru

PREDILNICA I

Meseca oktobra je enota izvršila osnovni plan v efektivnih kg, in to 101,2 %, v baznih kg pa je dosegla 97,0 %. Tako znaša njena kumulativa v ef. kg 104,4 % in v baznih 97,8 %.

V bb kg je enota pod planom zato, ker je predla nižjo povprečno Nm od planirane. Bilo je tudi precej vretenskih ur zastoja, in sicer zaradi plemenitilnih surovin, čiščenja in popravil strojev, poškodb električnih motorjev in tudi zaradi samovoljnih zapustitev delovnih mest oziroma odhoda ljudi iz podjetja. Taki odhodi, ki se zadnji čas pojavljajo, seveda ovirajo normalno proizvodnjo enote, ker nima rezervnih ljudi, novih pa ne dobi pravočasno.

Surovine so bile oktobra meseca izkoriščene 98,8 %, trdnostno pa je bilo nad normativom izdelane le 74,0 % preje, in to zato, ker so uporabili cenejše surovine, ki so manj kvalitetne. V pogledu enakomernosti preje, je bila vsa proizvedena nad normativom.

PREDILNICA II

Rezultati te enote so bistveno nižji, kar ima enota vsak dan v zastoju 4 do 5 strojev zaradi zamenjav izrabljenih.

Enota je naredila v mesecu oktobru 80,0 % v ef. kg in 86,7 % v bb kg, kumulativno pa ima v ef. kg 92,7 % in 91,6 % v bb kg. Tudi predilnica II je predla nižjo povprečno Nm, kot je bila planirana.

Kot predilnica I je imela tudi ta enota precej vretenskih ur zastoja, in to iz istih vzrokov. Zastoji zaradi menjav strojev pa se bodo nadaljevali še novembra.

Izkoristek surovin je bil 98,5 %, trdnostno je bilo izdelane 87,4 % preje nad normativom, v pogledu enakomernosti preje pa je bilo narajene 83,1 % nad normativom.

Obe predilnici sta bili s surovinami dobro preskrbljeni.

TKALNICA I

Tkalnica je naredila oktobra 92,8 % surovih tkanin v tm in je

tako njena kumulativa v tekočih metrih 97,8 %.

Glavni razlog, da mesečni plan ni bil dosežen je ukinitve nočnih izmen na dveh partijah. Zaradi tega znižanja kapacitet je v upadajo tudi kumulativa. Razlike bodo še večje v naslednjih mesecih.

Proizvodnja je potekala oktobra brez pomembnejših zastojev; menjave artiklov so se gibale v normalnih mejah in tudi fluktuacija ni ovirala normalnega obratovanja. Narejenih je bilo 85,9 % izdelkov I. kvalitete, asortiment pa je bil dosežen 98,0 %. Statve so bile izkoriščene 89,1 %. Količinska preskrba s prejo je bila v redu, pa tudi kvaliteta preje je bila za večji del proizvodnje v redu. Za zahtevnejše tkanine iz polinozike pa je imela preja preveč predilskih napak.

TKALNICA II

Enota ni dosegla mesečnega osnovnega plana niti v tm niti v votkih. Njen rezultat je 88,2 % v tm in 96,7 % v votkih, kumulativno pa ima v tm 97,2 % in v votkih 102,8 %. Tudi v tej enoti je vzrok nižjih dosežkov ukinitve nočne izmene v 6. tkalnici. Kot v tkalnici I, se bo kumulativa tudi v tej enoti še znižala.

Proizvodnja tkanin za konfekcijo še vedno ni zadovoljiva (dovoljuje se največ 17 vidnih napak na 100 metrov tkanine). Člani enote se sicer trudijo, da bi kvaliteto dvignili, vendar je njen porast, posebno pri zahtevnejših tkaninah še premajhen. Pričakuje se, da bo pripomoglo tudi stimulativnejše nagrajevanje.

Izdelkov I. kvalitete je bilo 81,3 odst., statve so bile izkoriščene 84,7 %, dosežen asortiment pa je 94,0 %.

Menjave artiklov so se zmanjšale, preskrba s prejo pa je potekala v redu.

PLEMENITILNICA I

V tekočih metrih je enota naredila meseca oktobra 98,1 % tkanin, v kvadratnih pa 99,8 %. Tako

ima kumulativno 102,7 % v tm in 103,4 % v kvadratnih metrih.

Oktobra so povzročale obratu težave spremembe disponiranja komercialne. Ta je naročala zadnje čase več desensov in variant, ki so krajše, kot je določeno in dopustno s pravilnikom, ki ga je v tem pogledu predpisala rentabilnostna komisija. Močno se v predvidenem asortimentu tudi spreminja razmerje med manjbarvnimi in večbarvnimi vzorci (večajo se količine večbarvnih). Ker razpoložljive strojne kapacitete niso prilagojene taki proizvodnji, rešuje težke razmere obrat z nočnim delom na tistih fazah, ki so ozko grlo, deloma pa z uslugami obrata II.

V takšnih pogojih pride do nepravilnega prelijanja mase za osebne dohodke, kar se negativno odraža na osebnih dohodkih več članov enote. Pregled dispozicij za mesec november je pokazal, da bodo razmere še težje. Obrat bo take zahteve lahko izvrševal še takrat, ko bodo stekle nove kapacitete, dotlej pa bo potrebno disponirati v okviru omenjenega pravilnika o najmanjših dopustnih količinah ali pa bo treba spremeniti sklep rentabilnostne komisije in vzporedno tudi sistem nagrajevanja te ekonomske enote.

PLEMENITILNICA II

Če upoštevamo narejene usluge, potem je plemenitilnica II izvršila mesečni plan v tm 106,0 % in v kvadratnih metrih 110,7 %. Kumulativno pa ima 99,2 % v tm in 102,8 % v kvadratnih metrih.

Tudi v tej enoti nastajajo večje težave zaradi spremenjenega sortimenta in zaradi sprememb tehnologije predelave. Tako so nekatere strojne naprave in tudi celi oddelki slabo izkoriščeni ali pa sploh redno ne obratujejo (barvarna, pramenska belilnica, kosmatilnica), medtem ko so na drugi strani nekateri stroji preobremenjeni. To velja posebno za stari razpenjalno-sušilni stroj Artos, ki ima že velike količine pripravljenega blaga vnaprej, ker jih ne more sproti predelati.

Vse bolj prihajajo do izraza tudi napake zastarelih in izrabljenih strojev, kar onemogoča predelavo tkanin s permanentnimi apreturami. Pomagajo jim v plemenitilnici I, čeprav so naprave tehnološko zastarele. Vedno bolj se kaže tudi pomanjkanje surovih tkanin, kar seveda povzroča neekonomsko in razkosano proizvodnjo.

PRODAJA IZDELKOV NA DOMAČEM TRGU IN V IZVOZ

Meseca oktobra se je prodaja — nasproti prodaji v septembru — povečala za 4,9 %. Prodali smo več predvsem konfekcijskim podjetjem. Prodaja trgovini je zopet upadla, kar je posledica prenaseljenega trga z domačimi in uvoženimi izdelki.

Na srečo uvoz tkanin upada in kaže, da bo tako tudi vnaprej, pa zato lahko prihodnje leto pričakujemo zmernejši uvoz.

Vzrok zmanjšane prodaje je tudi v nepravočasni proizvodnji zimskih

tkanin, kar povzroča zakasnele dobave naročil ali pa se ta naročila celo razveljavi. So primeri, ko ni proizvedeno niti tisto, kar bi prodaja lahko realizirala. Kaže torej, da ni zadovoljive povezave dela med prodajo in proizvodnjo.

Na odstotek prodaje še vedno močno vpliva izvoz naših tkanin, ki svoj mesečni plan redno presega. Naš izvozni oddelek presega tudi planirane izvozne cene, vendar izvoz kljub temu predstavlja za podjetje izgubo, ker so planirane izvozne cene nižje od cen na domačem tržišču. Leta nazaj smo to negativno razliko izvoznih cen pokrivali s prodajo na domačem trgu, danes pa tudi na domačem trgu ne dosegamo planirane cene. Oktobra so bile planirane cene na domačem trgu dosežene s 86,5 %. Pri tem so dosežene cene v trgovini 19 % pod planiranimi, dosežene v reprodukciji pa se sučejo okoli planiranih.

Zaradi nepovoljne prodaje se višajo zaloge, kar je značilno za skoraj vso tekstilno industrijo v Jugoslaviji. Situacija je resna, izgledi prodaje pa so zaradi zaključka leta še manjši. Pričakovati je, da se bodo na začetku prihodnjega leta razmere izboljšale.

Skupno s sindikati!

Na svoji 25. redni seji je RO ZITTS poslušal in obravnaval poročilo o 11. seji Sveta za tekstilno, usnjarsko in obutveno industrijo pri RO Sindikata delavcev industrije in rudarstva Slovenije, ki je bila 7. novembra 1969 v Ljubljani in so se je udeležili tudi predstavniki ZITTS. Razprava na tej seji Sveta je objektivno osvetlila vpliv realizacije predlogov zakonskih predpisov ZIS za reševanje nelikvidnosti v gospodarstvu na bodoče poslovanje tekstilnih podjetij, katerih večji del se danes nahaja v zelo težkem položaju. Kot osnovni problemi so bila obravnavana vprašanja:

1. modernizacije tekstilnih podjetij
2. možnosti prodaje proizvodov na domačem tržišču in v zvezi s tem omejitve stihijskega uvoza tkanin
3. najemanje kratkoročnih kreditov
4. oskrbe industrije z uvoznimi surovinami, in
5. zelo razširjenega pojava kreditiranja trgovine s strani tekstilnih podjetij, ki za to nimajo lastnih sredstev.

Svet je nato sprejel nekaj zaključkov in priporočil, s katerimi je seznanil vse sindikalne podružnice tekstilnih podjetij, in katere tu navajamo:

1. Ukrepi, ki se nanašajo na usklajevanje terjatev in obveznosti med podjetji v okviru, ki jih predvidevajo zakonski predpisi, bodo najbrž vplivali na večjo previdnost trgovine pri oblikovanju zalog. To bi lahko pomenilo povečanje zalog v industriji, sočasno pa bi seveda negativno vplivalo tudi na realizacijo tekstilne industrije. S tem bi se problem obratnih sredstev v tekstilni industriji še bolj zaostрил, v nekaterih podjetjih pa lahko pričakujemo kritično poslabšanje položaja. Svet meni, da bi zato banke morale skrbno spremljati prihodnja gibanja zalog in v primeru omenjenih pojavov spremeniti obseg kreditov v korist proizvodnih podjetij.

2. Glede na kriterije o obsegu dospelih, a neporavnanih obveznosti do 60 dni je pričakovati pritisk na proizvodna podjetja, da podaljšajo roke dospelosti plačila. Posledica navedenega dejstva bo, da bo tekstilna industrija še naprej kreditirala svoje odjemalce.

Na osnovi dosedanje prakse, ko so se z različno doslednostjo izvajali zakonski predpisi, je bila izražena bojazen, da se ne bi taka

praksa uveljavila tudi ob sedanjih predpisih. Zato se Svet zavzema za dosledno izvajanje zakonsko predvidenih poslovno-finančnih odnosov.

3. Svet meni, da zakonske določbe o možnosti zniževanja vrednosti zalog in terjatev, tako kot so predložene, ne prispevajo k povečanju poslovnega in solidnega obnašanja na trgu. S tem je namreč omogočeno, da slaba proizvodnja nelojalno izpodriva boljšo in da se cenovni odnosi deformirajo.

4. Glede na 6-mesečni rok usklajitve terjatev in obveznosti, bi bilo potrebno upoštevati, da nekatere dejavnosti zaradi sezonskega značaja realizacije ne bodo mogle tega uresničiti.

5. Svet meni, da je potrebno še bolj zaostri možnosti uvoza tekstilnih proizvodov za široko potrošnjo, v kolikor podjetja tak uvoz realizirajo na račun sredstev domačih proizvodnih podjetij.

Glede na sedanji ekonomski položaj podjetij tekstilne industrije in zaradi zaostritve, ki jo novi zakonski predpisi v celotno gospodarstvo upravičeno prinašajo, je nujno, da vsako podjetje tekstilne industrije posebej prouči vse posledice, ki bodo z izvajanjem predpisov za poslovanje podjetja nastale. To je tembolj pomembno, ker v delovnih kolektivih upajo, da bodo lahko v začetku prihodnjega leta zvišali osebne dohodke.

Sindikalna vodstva morajo zahtevati in doseči, da vodstva podjetij ali strokovne službe — ker je to strokovno vprašanje — informirajo kolektive o novonastali situaciji in da predložijo programe ter ukrepe za prilagajanje ostrejšim pogojem gospodarjenja.

Republiški odbor ZITTS je sklenil po tej poti seznaniti naše članstvo o zaključkih seje Sveta, obenem pa priporoča društvom, da se takoj povežejo z vodstvi sindikalnih podružnic v podjetjih na svojih področjih ter jim ponudijo svojo pomoč pri prizadevanjih za realizacijo gornjih zahtev. Obenem RO ZITTS izraža soglasje z vsemi navedenimi zaključki in priporočili 11. seje Sveta ter jih v polni meri podpira.

Ing. Mirko Pogačnik

Miro ERJAVEC, učenec osemletke Lucijana Seljaka je nastopil s harmoniko (proslava 29. novembra)

Zanimivo

Povečanje osebnih dohodkov strokovnim delavcem — v TAM

Samoupravni organi so — na predlog generalnega direktorja — sprejeli sklep o povečanju osebnih dohodkov za strokovne delavce z namenom, da bi stimulirali že zaposlene, zmanjšali fluktuacijo strokovnjakov in omogočili zaposlitev strokovnjakov. Razume se, da so sprejeli tak sklep na osnovi dobro pripravljene analize. Ta analiza zajema:

- kriterije za opredelitev strokovnjaka,
- analitično oceno delovnega mesta in dela vseh tistih ljudi, ki pridejo v počtev kot strokovnjaki; konkretne naloge, dolžnosti in odgovornosti,
- kdo je odgovoren za pravilno in uspešno delo teh ljudi in kdo naj ocenjuje, če dajejo od sebe dovolj ali premalo.

S slavnostne seje CDS, ki je bila v počastitev 29. novembra letos

Najnovejši predlogi za izpopolnitev sistema invalidskega zavarovanja

V zadnji številki časopisa je bila podana obrazložitev sistema pokojninskega zavarovanja, v tem sestavku pa bom člane kolektiva seznanil s predlogi za izpopolnitev invalidskega zavarovanja, ki ga pripravljata zvezna in republiška skupščina.

I. Temeljna načela invalidskega zavarovanja

Po zveznem predlogu naj bo invalidska pokojnina skrajni izhod za delovnega invalida, ki postane popolnoma nezmožen za vsako delo. Zato naj se delovni invalid usposobi za delo in zaposli na ustreznem delu, če je to le mogoče glede na njegovo preostalo delovno zmožnost.

Republiški predlog zastopa enako stališče. Pravico do poklicne rehabilitacije in pravico do zaposlitve delovnega invalida je treba obdržati v sistemu invalidskega zavarovanja.

II. Odprava pomanjkljivosti sedanega invalidskega sistema

Po zveznem predlogu so najpomembnejše slabosti sedanega sistema:

— nezadostna materialna zainteresiranost zavarovancev in njihovih delovnih organizacij za ugotavljanje vzrokov invalidnosti in hitrejše usposabljanje ter vračanje invalida v delovni proces.

— nezadostna materialna zainteresiranost zdravstvenih organizacij in zdravstvenih delavcev za preprečevanje vzrokov nastanka invalidnosti, hitrejše zdravljenje in usposabljanje invalida za delo;

— nejasno določen pojem invalidnosti.

Zaradi zgoraj navedenih razlogov je treba zagotoviti, da:

1. Delovne organizacije nosijo znatno večje obveznosti za izdatke, ki nastanejo v tem zavarovanju (prekvalifikacija, privajanje na delo in zaposlovanje invalidov dela), posebno v primerih, kadar nastane invalidnost kot posledica nesreče pri delu, poklicne bolezni ali zaradi tega, ker niso bili izvedeni higienski in tehnični ukrepi;

2. Delovne organizacije naj bodo bolj odgovorne tudi za zaposlovanje delavcev, ki so postali invalidi v isti organizaciji;

3. Delavec naj bo neposredno materialno zainteresiran za lastno varnost pri delu in za hitrejše usposabljanje in zaposlovanje;

4. Zagotoviti je treba boljše pogoje za rehabilitacijo in zaposlo-

vanje delovnih invalidov za dela, ki mu najbolj ustrezajo glede na njegovo preostalo delovno zmožnost, zdravstveno stanje in osebno nagnjenje — toda brez ozira na kategorijo delovnega mesta.

Republiški predlog se ujema z zveznimi ugotovitvami. Vsebuje pa tudi nekatere konkretne rešitve za spremembo sistema invalidskega zavarovanja. Zdravstveni zavodi naj bi prevzeli v svoj program dela tudi ustrezne preventivne ukrepe za zdravstveno varnost delavcev in za odvrnitev invalidnosti.

Delovni invalid, ki bi se zaposlil po uspešno končani poklicni rehabilitaciji, naj ne bi imel pravice do nadomestila zaradi manjšega osebnega dohodka ob zaposlitvi na drugem ustreznem delu. To naj bi spodbujalo delovnega invalida, da bi si res prizadeval za uspešno usposobitev za delo. Nadomestilo zaradi manjšega osebnega dohodka naj bi dobivali po uspešno končani poklicni rehabilitaciji le tisti invalidi, ki bi se zaposlili na delovno mesto, za katero se zahteva nižja splošna in strokovna izobrazba od tiste, ki jo delovni invalid dejansko ima.

Stroški za poklicno rehabilitacijo naj bi bremenili delovno organizacijo takrat, če bi ugotovili, da je delavec postal invalid zaradi nesreče pri delu po krivdi organizacije zaradi opustitve higienskih in tehničnih varnostnih ukrepov.

Pri zaposlovanju delovnih invalidov je treba bolj poudariti tudi vlogo in odgovornost delovnih organizacij.

Delovne in druge organizacije, državni organi in zasebni delodajalci so dolžni obdržati na delu oziroma sprejeti po končani poklicni rehabilitaciji na delo takega delovnega invalida, ki je postal invalid v času, ko je bil zaposlen pri njih; to pa ne glede na to, ali je invalidnost posledica nesreče pri delu, poklicne bolezni ali druge bolezni ali poškodbe izven dela.

Kadar gre za invalidnost zaradi bolezni ali poškodbe izven dela, naj izplačuje delovna organizacija nadomestila delovnim invalidom, vendar proti povračilu iz sklada. Izdatki naj se povrnejo delovni organizaciji v pavšalnem znesku. Višino pavšala bi bilo treba določiti tako, da bo spodbudno vplivala na delovno organizacijo, da bo zaposlovala delovne invalide na res ustreznih delih. Pri tem naj bi bil invalid čimmanj ali sploh nič prikrajšan na osebnem dohodku

v primerjavi z dohodkom, ki ga je prejemal pred nastankom invalidnosti.

Kakor v zvezi s poklicno rehabilitacijo, je treba tudi pri zaposlovanju delovnih invalidov odpraviti kategorijo delovnega mesta kot kriterij za drugo ustrezno delo. Pri ugotovitvi drugega ustreznega dela je seveda treba v prvi vrsti upoštevati invalidovo preostalo delovno zmožnost tako, da more na novem delovnem mestu delati z delovnim naporom, ki ne poslabša njegove invalidnosti in z normalnim poprečnim delovnim učinkom. Upoštevati je treba invalidovo splošno in strokovno izobrazbo, delovne izkušnje, stopnjo telesne okvare, možnost adaptacije

delovnega mesta in uvedbo ustreznih tehničnih ter higienskih ukrepov zato, da se delovni pogoji prilagode njegovim delovnim zmožnostim.

III. Financiranje kratkoročnih dajatev iz invalidskega zavarovanja

Po zveznem predlogu je invalidsko zavarovanje tesno povezano z zdravstvenim zavarovanjem. Obstaja mnenje, naj bi se izdatki za poklicno rehabilitacijo in zaposlovanje financirali iz skladov zdravstvenega zavarovanja kot njihova neposredna obveznost. V zvezi s tem bi bilo treba zvišati prispevno stopnjo za zdravstveno zavarovanje in znižati prispevek za inva-

lidsko-pokojninsko zavarovanje. Invalidske pokojnine in invalidnine naj bi bremenile sklad za invalidsko in pokojninsko zavarovanje.

Obstaja pa tudi drugo mnenje, da bi invalidsko varstvo v celoti (poklicno rehabilitacijo, zaposlovanje invalidov, invalidske pokojnine in invalidnine zaradi telesne okvare) bremenilo poseben enoten sklad invalidskega zavarovanja.

Republiški predlog zastopa stališče, naj nosi izdatke za poklicno rehabilitacijo in zaposlovanje invalidov sklad zdravstvenega zavarovanja. Invalidske pokojnine in invalidnine za telesno okvaro pa naj se izplačujejo iz sklada za invalidsko in pokojninsko zavarovanje.

F. D.

Priprave na plan prodaje

Za uspešno gospodarjenje delovne organizacije je eden najvažnejših pogojev realno pravilno in objektivno določanje sistema planov, od proizvodnega do finančnega in prodajnega. Ostali plani so manj pomembni in lažji.

Izmed omenjenih je v današnjih razmerah najvažnejši plan prodaje, saj, če izdelkov ne moremo prodati, smo brez moči, da bi v celoti uspešno izvršili preostale plane. Plan prodaje bi moral biti osnova in podlaga za vse druge plane!

Določiti realen plan prodaje za domači trg in za izvoz ni enostavno. To obsežno in zahtevno delo ne zmore en sam strokovnjak, niti ga zmoreta dva. Potrebna je skupina zares sposobnih ljudi, ki morajo dobro poznati tržne razmere in sposobnosti ter možnosti v lastni delovni organizaciji.

Razumljivo je, da zgolj znanje take skupine strokovnjakov še ni zadosten pogoj za sestavo učinkovitega plana prodaje, ampak so zanj nujno potrebni nekateri podatki in analize iz minulih mesecev tekočega leta in drugi. Kot najvažnejše podatke je brezpogojno potrebno imeti in upoštevati naslednje:

1. RAZISKAVO TRŽIŠČA

V raziskavo tržišča seveda ne spada samo potrošnik, ki bo naše izdelke kupil, ampak spadajo enakovredno še: geografska lega, standard ljudi, sestav ljudi, njihov način življenja (stil oblačenja), gostota prodajne mreže (grosisti in detajlisti), obseg in moč konkurence, vpliv zunanjih proizvajalcev tekstilnih izdelkov (uvoz), možnost komuniciranja itd.

Taka analiza naštetih pojavov je eden osnovnih in najvažnejših izhodišč za oblikovanje realnega plana prodaje. Brez nje narejen plan je lahko samo predvidevanje z velikim odstotkom tveganja v vseh pogledih. V današnjih zahtevnih in težkih časih si takšnega tveganja ne more privoščiti nihče, najmanj pa mi ob tolikšnih zalogah in brez denarnih rezerv, s katerimi bi lahko pokrivali izgube, nastale zaradi slabega planiranja in potrebe proizvodnje zaradi slabše prodaje.

Taka analiza bi nam dokaj realno povedala, kakšne so zahteve in potrebe trga in s kakšnimi možnostmi lahko računamo. Na osnovi teh spoznanj bi potem morali določiti: KAJ, KOLIKO IN KDAJ lahko naša prodaja zadovolji tem zahtevam in potrebam trga in KAKO bomo uspešno premagali vse zunanje vplive (konkurenci, nižje cene uvoženih izdelkov itd.), da pa bomo pri vsem tem še v največji meri in kar najbolj ekonomično izkoristili tudi vse naše proizvodne zmogljivosti in tehnološke možnosti.

2. KAKŠNE IN KOLIKŠNE SO NAŠE PROIZVODNE KAPACITETE IN TEHNOLOŠKE MOŽNOSTI

TER SPOSOBNOSTI

Tudi ta podatek je osnova! Brez njega ni možno realno planirati asortimenta niti po količini niti po kakovosti, brez njega tudi ni možno realno določiti rokov proizvodnje in prodaje, ki so nujen in potreben pogoj za uspeh in solidnost poslovanja (zaradi zakasnelih rokov smo doslej izgubljali pomembne kupce in mnoge prodajne pogodbe so bile razveljavljene ali pa smo morali odpraviti večje bonitete, kar je zopet za nas izguba).

Dvomim, da obstaja v našem podjetju analiza (študija) vsakega individualnega stroja oziroma skupine strojev (če gre za enake stroje — na primer picanol stave). Tako študijo bi imenoval »dosje« stroja. Zajemati bi moral urno, dnevno, mesečno in letno zmogljivost stroja, rang oziroma odstotek kvalitete, ki ga lahko daje maksimalno in v povprečju, potreben čas za popravilo stroja v enem letu, katere artikole je na njem možno obdelovati, kako morajo biti zanj pripravljeni da je možna kvalitetna obdelava, kolikšen čas je potreben za čiščenje stroja in za njegovo pripravo, v kolikšnem času mora biti amortizir-

ran itd. Na osnovi takih dosjejev bi potem lahko ocenili kakšne in kolikšne so naše proizvodne zmogljivosti in možnosti.

Isto velja za tehnološke možnosti in sposobnosti. Tudi te bi morale biti zajete v dosjeju. Nesporno namreč je, da smo v našem podjetju na določenem stroju nekatere artikole sposobni narediti zelo kvalitetno in z majhnim odstotkom neregularnih izdelkov, nekaterih artiklov pa na istih strojih ne znamo proizvajati v mejah ekonomičnosti. V dosjeju je torej moralo stati, kakšne efekte je možno doseči v zahtevani kvaliteti in katerih ne! Zasnij jih na takem stroju ne bi smeli proizvajati ali obdelovati!

Zbir najvažnejših podatkov iz teh dosjejev bi torej morali imeti na razpolago tisti, ki sestavljajo plan prodaje, ker bi tako lahko upoštevali realne možnosti in zmogljivosti naše proizvodnje, le-ta pa se kasneje ne bi mogla izgovarjati (pri neizpolnitvi določenega roka in odstotka kvalitete) na razne pomanjkljivosti in vplive.

3. PRIPRAVA IN OBDELAVA PRVIN ZA PLAN PRODAJE

Te prvine so: asortiment izdelkov, količine, prodajne cene in dobavni roki.

— Pri obravnavi asortimenta izdelkov moramo upoštevati ugotovitve prodajne analize in izsledke ter priporočila tržne raziskave.

— Pri določanju količine izdelkov, ki jih želimo planirati, moramo obravnavati zmogljivost potrošnikov, njihovo število, strukturo prodajnih področij, vpliv konkurence in vpliv lastne propagande. (Vse to nam mora nuditi analiza trga!).

— Razumljivo je, da je cena artikla zelo važna prvina prodajnega plana. Kot ekonomska kategorija mora upoštevati obe tržni strani, to je ponudbo in povpraševanje ter tudi lastno ceno izdelka.

Pri planiranju cene moramo seveda paziti na to, da mora ta cena (Dalje na 6. strani)

POJASNILO:

Prikazani razpored dni v letu 1970 obsega: 272 obratovalnih dni, 31 prostih sobot, 1 prosti dan, ki ni sobota, 52 nedelj in 9 državnih praznikov.

V razpredelnici so označeni vsi prosti delovni dnevi enako, torej s kvadratom. Praznikov, ki padejo na nedeljo, nismo označili.

Uredništvo

	JANUAR	FEBRUAR	MAREC	APRIL	MAJ	JUNIJ
N	4 11 18 25	1 8 15 22	1 8 15 22 29	5 12 19 26	3 10 17 24 31	7 14 21 28
P	5 12 19 26	2 9 16 23	2 9 16 23 30	6 13 20 27	4 11 18 25	1 8 15 22 29
T	6 13 20 27	3 10 17 24	3 10 17 24 31	7 14 21 28	5 12 19 26	2 9 16 23 30
S	7 14 21 28	4 11 18 25	4 11 18 25	1 8 15 22 29	6 13 20 27	3 10 17 24
Č	1 8 15 22 29	5 12 19 26	5 12 19 26	2 9 16 23 30	7 14 21 28	4 11 18 25
F	2 9 16 23 30	6 13 20 27	6 13 20 27	3 10 17 24	1 8 15 22 29	5 12 19 26
S	3 10 17 24 31	7 14 21 28	7 14 21 28	4 11 18 25	2 9 16 23 30	6 13 20 27
=====						
	JULIJ	AVGUST	SEPTEMBER	OKTOBER	NOVEMBER	DECEMBER
N	5 12 19 26	2 9 16 23 30	6 13 20 27	4 11 18 25	1 8 15 22 29	6 13 20 27
P	6 13 20 27	3 10 17 24 31	7 14 21 28	5 12 19 26	2 9 16 23 30	7 14 21 28
T	7 14 21 28	4 11 18 25	1 8 15 22 29	6 13 20 27	3 10 17 24	1 8 15 22 29
S	1 8 15 22 29	5 12 19 26	2 9 16 23 30	7 14 21 28	4 11 18 25	2 9 16 23 30
Č	2 9 16 23 30	6 13 20 27	3 10 17 24	1 8 15 22 29	5 12 19 26	3 10 17 24 31
P	3 10 17 24 31	7 14 21 28	4 11 18 25	2 9 16 23 30	6 13 20 27	4 11 18 25
S	4 11 18 25	1 8 15 22 29	5 12 19 26	3 10 17 24 31	7 14 21 28	5 12 19 26
=====						

III. delavske športne igre v Kranju — uspele

Se premalo se naše delovne organizacije zavedajo pomena športne rekreacije.

Življenje v vedno bolj strnjenih naseljih in pogoji dela v vedno bolj specializirani in mehanizirani proizvodnji, prinašajo sodobnemu

človeku poleg prijetnih olajšav tudi mnoge negativne posledice v njegovem psihofizičnem življenju. Odrasli te negativnih vplivov se kaže v živčni prenapetosti, pretrutenosti, v splošem nerazpoloženju, v občutju osebne razvrednotenosti

in v drugih fizičnih ter pogosto tudi v organskih motnjah. Ta obči pojav v industrijsko razvitih deželah ne prizanaša tudi naši, saj se vse hitreje uvršča med države s progresivno razvijajočo industrijsko strukturo.

Eno najučinkovitejših zdravil za zgoraj našete težave je rekreacija. Vedno večje množice tudi pri nas iščejo sprostitev v naravi, v igri in v različnih športih: lovu, ribolovu, gobarstvu, izletništvu, plavanju oz. kopanju, smučanju. Takšnega individualnega športno-rekreacijskega udejstvovanja je iz leta v leto več.

V nekaterih kranjskih delovnih kolektivih je bila športna rekreacija pred dobrim desetletjem že dobro razvita, vendar je kasneje popolnoma zamrla. Medtem pa je razvoj tekmovalnega športa v Kranju šel svojo pot in dosegel dokaj visok nivo. Pridobili so tudi nekatere pomembne športne objekte, telesnovzgojne organizacije so se

okrepile in odnos do športa je pozitivnejši kot nekoč.

Na razpis občinskega sindikalnega sveta za III. delavske športne igre se je prijavilo 109 ekip za različne panoge — v osmih disciplinah. Ko pa so pričeli tekmovalje ob napovedanem času, nekaterih ekip sploh ni bilo na mesto, niti niso svoj izostanek opravičili. Ugotavljajo tudi, da v posameznih sindikalnih podružnicah kljub volji do tekmovalja — to so nekateri že izrazili na opravljenih občinskih zborih — da je sindikalno tekmovalje zelo koristno, ni pa nikogar, ki bi bil voljan v okviru izvršnega odbora sindikalne organizacije delati na področju športa.

Kljub takim pomanjkljivostim so bile igre uspešne. Vložena sredstva in trud so se bogato obrestovala, saj je od lanskih iger porastlo število nastopajočih od 690 na 780. Tudi porast panog je bil zabeležen. V tem letu so bile igre zastopane z osmimi panogami. lansko leto pa s petimi, medtem ko eno tekmovalje (atletski kros) ni bilo izvedeno iz opravičljivih razlogov.

Z razumevanjem merodajnih

faktorjev na občinskem sindikalnem svetu ter pretežne večine kolektivov so dani vsi pogoji, da naslednje športne igre v Kranju okrepijo, jim dajo več poudarka na množičnost s tem, da pridobijo še druge sindikalne ekipe, ki tokrat niso sodelovale.

Tekmovalja so bila bolj kvalitetna od lanskih, nastopajoči, kakor tudi simpatizerji športa so z zadovoljstvom ugotavljali potrebo po takih igrah. Prav bi bilo, da bi rekreacijski šport dobil mesto v vsaki kranjski delovni organizaciji, saj je taka dejavnost enaka dejavnost sindikatov na sploh.

Komisija za šport pri občinskem sindikalnem svetu si je zadala nalogo, da v letu 1970 to dejavnost preseže, saj so dani vsi pogoji za to.

Stremeli pa bodo tudi za tem, da nekatere športne panoge preokrepijo občinske meje, se pravi, organizirana bodo srečanja z drugimi sindikalnimi ekipami izven kranjske občine.

V posameznih panogah so se najboljše ekipe uvrstile takole:

ROKOMET:

Iskra A, Iskra B, Sava

ODBOJKA:

Iskra, Sava, Kovinar

KEGLJANJE:

Elektro, Tekstilindus, Sava

MALI NOGOMET:

Iskra B, Iskra A, Projekt B

TENIS:

Prosveta, Zdravstveni dom, Sava

NAMIZNI TENIS:

Iskra A, Sava, KZK

STRELJANJE:

Sava, IBI, Iskra

ŠAH:

Planika, Sava, Tekstilindus

Ob razglasitvi rezultatov oziroma podelitvi priznanj, ki je bila pred dnevi v delavskem domu v Kranju, so prisotni ugotovili, da komisija za šport pri občinskem sindikalnem svetu Kranj še ni izkoristila vseh možnosti, da bi v to tekmovalje vključila čim večje število članov kranjskih delovnih kolektivov. Se mnogo več pozornosti pa bo v prihodnje potrebno pri vključevanju žensk v športno-rekreativna tekmovalja. Letne športno-rekreativne kolektive so zdaj za nami, organizatorji pa so že pričeli s priprave igre članov kranjskih delovnih vami za organizacijo zimskošportnih iger, ki bodo v letošnji zimi na Krvavcu (v februarju) v smučanju in v sankanju na progi s šmarjetne gore.

J. J.

O občinski skupščini in njenem delu

Pričujoči članek naj bi bralce v kratkem seznanil s sestavo in nalogami občinske skupščine ter z zadevami, katere je obravnavala na letošnjih sejah v novem sestavu.

Občinska skupščina določa politiko in odloča o drugih temeljnih vprašanjih, ki imajo pomen za politični, gospodarski, kulturni in družbeni razvoj kranjske občine; sprejema predpise, družbeni plan in proračun ter druge splošne akte; določa temeljno organizacijo in pooblastila svojih organov; voli javne funkcionarje; obravnava stanje in splošne probleme proizvodnje; izvršuje proračunsko kontrolo, kontrolo nad delom politično-izvršilnih in upravnih organov ter družbeno nadzorstvo v občini.

Skupščino sestavljata dva zbora, občinski zbor in zbor delovnih skupnosti, v katerih je po 40 odborov. Zadeve splošnega pomena, ki so navedene v ustreznih členih statuta občine, obravnava občinska skupščina na skupnih sejah obeh zborov, vsak zbor pa lahko ločeno obravnava in odloča o posameznih vprašanjih iz delovnega področja občinske skupščine. Tako lahko n. pr. zbor delovnih skupnosti ločeno razpravlja in odloča razen v zadevah, ko je določena pristojnost z ustavo ali zakonom, tudi o vprašanjih s področja gospodarstva, dela, kulture in prosvete, zdravstva, socialnega varstva in zavarovanja, zlasti pa samostojno razpravlja in odloča o vprašanjih napredka in pospeševanja proizvodnje ter delitve sredstev delovnih organizacij v občini.

Organi občinske skupščine so:

— predsednik

— komisije:

1. za volitve in imenovanja
2. za družbeni nadzor
3. za prošnje in pritožbe
4. za gospodarstvo in
5. za predpise.

Poleg teh ima vsak zbor občinske skupščine svojo mandatno imunitetno komisijo.

— sveti:

1. za občo upravo in notranje zadeve
2. za finance
3. za industrijo in obrt
4. za turizem in blagovni promet
5. za kmetijstvo in gozdarstvo
6. za delo
7. za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve
8. za vzgojo in izobraževanje
9. za prosveto, kulturo in telesno kulturo
10. za zdravstvo in socialno skrbstvo
11. za zadeve borcev NOV in vojaških vojni invalidov
12. za narodno obrambo.

— upravni organi, ki so temeljni in posebni:

Temeljni upravni organi so:

1. oddelek za občo upravo in družbene službe
2. oddelek za finance
3. davčna uprava
4. oddelek za gospodarstvo
5. oddelek za splošne upravne zadeve, in
6. oddelek za narodno obrambo.

Posebni upravni organi so:

1. skupščinska pisarna
2. zavod za kataster in izmero zemljišč
3. krajevni uradi (Besnica, Cerklje, Goriče, Jezerško, Mavčiče, Naklo, Predvdvor, Predoslje, Šenčur, Trboje in Zabnica).

Posebna organa v občini sta občinsko javno pravobranilstvo in občinski sodnik za prekrške.

Predsednik skupščine predstavlja občinsko skupščino in ima pravice ter dolžnosti, določene s statutom občine. Komisije občinske skupščine proučujejo posamezna vprašanja in pripravljajo predloge za seje zborov. Poleg navedenih stalnih komisij lahko skupščina imenuje tudičasne komisije, katerim določi delovno področje (n. pr. komisija za stike s tujimi mesti).

Sveti so politično-izvršilni organi občinske skupščine in organi družbenega samoupravljanja na področju, za katerega so ustanovljeni. Skrbijo za uresničevanje politike in za izvrševanje zakonov, družbenih planov in drugih aktov skupščine; dajejo predloge za določitev politike skupščine in za sprejem njenih aktov; sprejemajo predpise, za katere so pooblašteni; določajo smernice za delo upravnih organov in opravljajo še druge politično-izvršilne zadeve.

Mandat članov komisij in svetov traja 4 leta, svo-

je delo pa opravljajo kot družbeno funkcijo.

Občinski upravni organi izvršujejo zakone, družbene plane in druge akte občinske skupščine; izvajajo politiko, ki je bila določena; spremljajo stanje na ustreznem področju; organizirajo in opravljajo določene službe; odločajo v upravnih zadevah; izvajajo upravno nadzorstvo in druge upravne dejavnosti; pripravljajo akte in opravljajo druge strokovne zadeve za občinsko skupščino ter za komisije in svete.

V aprilu letos so bile izvedene volitve novih članov občinske skupščine, ki je odtlej do danes imela 5 skupnih sej obeh zborov (6. seja je bila 20. t. m., ko je bil ta članek že oddan uredništvu). Pred temi sejami je bilo organizirano posvetovanje o gospodarski in družbeni problematiki občine ter o metodah in organizaciji dela skupščine občine Kranj v novem štiriletnem mandatnem obdobju, na katerem so novoizvoljeni odborniki dobili osnovne informacije o najvažnejših vprašanjih, ki jih bodo obravnavali v tekočem ali v prihodnjih letih. Na naslednjih sejah je skupščina izvolila svojega predsednika in podpredsednika ter predsednika obeh zborov in njuna namestnika, imenovala člane komisij in svetov ter potrdila še vrsto drugih imenovanj. Razen manj važnih zadev, ki jih tu ne bi navajal, je skupščina obravnavala, sklepala in potrjevala predvsem naslednja poročila in predloge:

- analizo gospodarjenja v občini v letu 1968,
- program dela občinske skupščine v letu 1969,
- odlok o merilih za uporabo sredstev za reševanje stanovanjskih vprašanj udeležencev NOV v občini Kranj,
- odlok o socialnih podporah,
- odlok o kmetijski oskrbnini,
- soglasje vsem šolam v občini za prehod na 5-dnevni delovni teden,
- najetje kredita za izgradnjo pokopališča na desnem bregu Save,
- poročilo za kredit za Prešernovo gledališče,
- uvedbo prisilne uprave v PGP Krvavec,
- potrditev urbanističnih načrtov za Predvdvor, Cerklje, Šenčur in Naklo,
- potrditev zazidalnih načrtov za Britof, Mlako in Pešnico,
- potrditev zazidalnega načrta tovarne postaje in javnih skladišč v Naklem,
- odlok o skladu za pospeševanje zasebne kmetijske proizvodnje,
- odlok o premijah za kravje mleko,
- določitev nove maloprodajne cene mleka,
- sprememba odloka o najvišjih maloprodajnih cenah in maržah v prometu na drobno,
- polletno realizacijo proračunskih dohodkov in izdatkov občine Kranj,
- polletno gospodarjenje in realizacija investicij na področju komunalnih dejavnosti in družbenih služb,
- podelitev nagrad občine Kranj.

Zbor delovnih skupnosti je imel doslej prav tako 5 ločenih sej. Od obravnavanih točk dnevnih redov bi kot najvažnejše navedel:

- združitve podjetij gradbene stroke ter Vodovala in Komunalnega servisa,
- vsklajanje samoupravnih predpisov delovnih organizacij z ustavnimi in zakonskimi spremembami, ter
- amortizacija in njena uporaba v gospodarskih organizacijah.

Posebne pozornosti so na sejah obeh zborov deležna vprašanja odbornikov, ki jih ti pred prehodom na dnevni red postavljajo v zvezi z raznimi ukrepi občinske uprave, neurejenimi zadevami na področju posameznih stanovanjskih skupnosti in v podjetjih. Na ta vprašanja odborniki obvezno dobijo odgovor na isti ali na naslednji seji skupščine. Ker so ta vprašanja precej podaljševala trajanja sej, je bil sprejet sklep o ustanovitvi Kluba odbornikov, na katerega se prenese razpravljanje o aktualnih vprašanjih, ki niso zajeta v dnevnih redih sej občinske skupščine.

Kot vidimo, je delovanje občinske skupščine zelo pestro, razvejano in odgovorno, pa tudi važno za slehernega občana. Zato bomo skušali v prihodnjih številkah Tekstilca objavljati še dodatne informacije o njenem tekočem delu.

Ing. Mirko Pogačnik

Naše podjetje je 22. in 23. novembra organiziralo v Kranju drugo kegljaško tekstilado.

Tekmovalje je bilo na igrišču športnega društva Triglav. Tekmovalja se je udeležilo 15 tekstilnih podjetij iz Slovenije. Skupno je bilo 140 tekmovalcev.

Tekmovali so v treh disciplinah, in to:

- posamežno
- v dvojicah
- ekipno.

Kegljači našega podjetja so bili izredno uspešni, saj so si priborili kar vsa tri prva mesta.

Posamežno: I. mesto — Vinko Cvirn (Tekstilindus)

Dvojice: I. mesto — Vinko Cvirn in Franc Škrab (Tekstilindus)

Ekipno: I. mesto — ekipa Tekstilindusa, II. mesto — ekipa MTT iz Maribora, III. mesto — ekipa iz BPT (Tržič).

Tekmovalje je potekalo borbeno in športno.

J. J.

Priprave na plan prodaje

(Nadaljevanje s 5. strani)

pokrivati vse stroške izdelave in vse splošne stroške (družbene obveznosti itd.), upoštevati moramo nihanja se v ponudbi in povpraševanju na trgu, upoštevati moramo dalje tudi načela prodajne politike konkurenčnih oziroma sorodnih podjetij.

Tudi dobavni roki so izredno pomembni. Točno je treba obdelati in zajeti že v sami pripravi na izdelavo plana.

Vzporedno z njimi pa se pojavlja še vprašanje KVALITETE IN EKONOMICNOSTI naše proizvodnje. Nesmiselno je namreč proizvajati take izdelke (pa naj bodo še tako zaželeni in iskani na trgu), kjer nismo sposobni doseči zadostnih odstotek izdelkov I. kvalitete, konkurenčne cene ali pravočasnih dobavnih rokov.

V našem podjetju še ne obstajajo vsi potrebni pogoji za takšno planiranje prodaje. Raziskava tržišča še ni zadostna, ker smo jo komaj vpeljali. En sam analitik tržišča seveda ne more narediti čudeža tam, kjer bi bilo potrebno več strokovnjakov za normalno delo. Naša kratkovidnost v tem pogledu nam bo še močno škodovala v prihodnje, ko bomo morda spoznali, kaj vse smo že zamudili. Ne razpolagamo dalje z dovolj do-

brim pregledom naših proizvodnih kapacitet, kar onemogoča točno in realno planiranje količin in obsega asortimenta. Planiranje »od oka« pa seveda povzroča zakasnitve, kar pripelje do neizpolnjevanja rokov, do razveljavitev pogodb itd.

Kot eno največjih napak pa moramo vzeti dejstvo, da pričnemo premišljevali o planu prodaje takrat, ko bi morali imeti narejene že vse kolekcije za bodočo proizvodnjo. S pripravami za plan bi morali pričeti takoj na začetku leta. Vse odgovorne strokovne službe bi morale zadolžiti, da pripravijo potrebne podatke, naka bi morali plan sestaviti najkasneje do konca septembra. Oktobra bi morale biti gotove kolekcije, novembra bi morali biti naši potniki z njimi na terenu in decembra bi potem naredili v planu še potrebne spremembe in popravke.

Kaže, da je v našem podjetju nejasno, kdo mora narediti plan prodaje. Ni dvoma, da je to naloga ljudi, ki delajo v tem oddelku. V ekipo, ki bi ga morala narediti, spadajo: komercialni direktor, vodja prodajne službe, vodja konjunktturnega oddelka, analitik trga, referent za izvoz, referent za dispozicije, referenti prodaje, potniki, strokovnjak iz tehniškega sektorja, ki bi sodeloval pri vsklajevanju plana prodaje z dejanskimi proizvodnimi zmogljivostmi in kalkulacijo lastnih in prodajnih cen.

P. G.

Spalno perilo iz našega blaga

1. Iz batista pastelnih barv si ukrojimo takšno spalno srajco. Za hladnejše dni pa lahko isti model naredimo iz flanele. Srajco obogatimo z volančki.

2. Se en model iz poljubnega materiala batist, popelin ali flanela. Prav tako dodamo volančko.

3. Dolga spalna strajca v kombinaciji enobarvnega in potiskanega blaga. Lahko pa dolnji del tudi

strojno izvezemo. Po želji lahko dodamo rokave.

4., 5. Tudi spalne srajce lahko olepšamo z vezenimi borduricami, kar je še posebno moderno. Obe srajci imata spredaj gube in sta primerni tudi za mlade mamice.

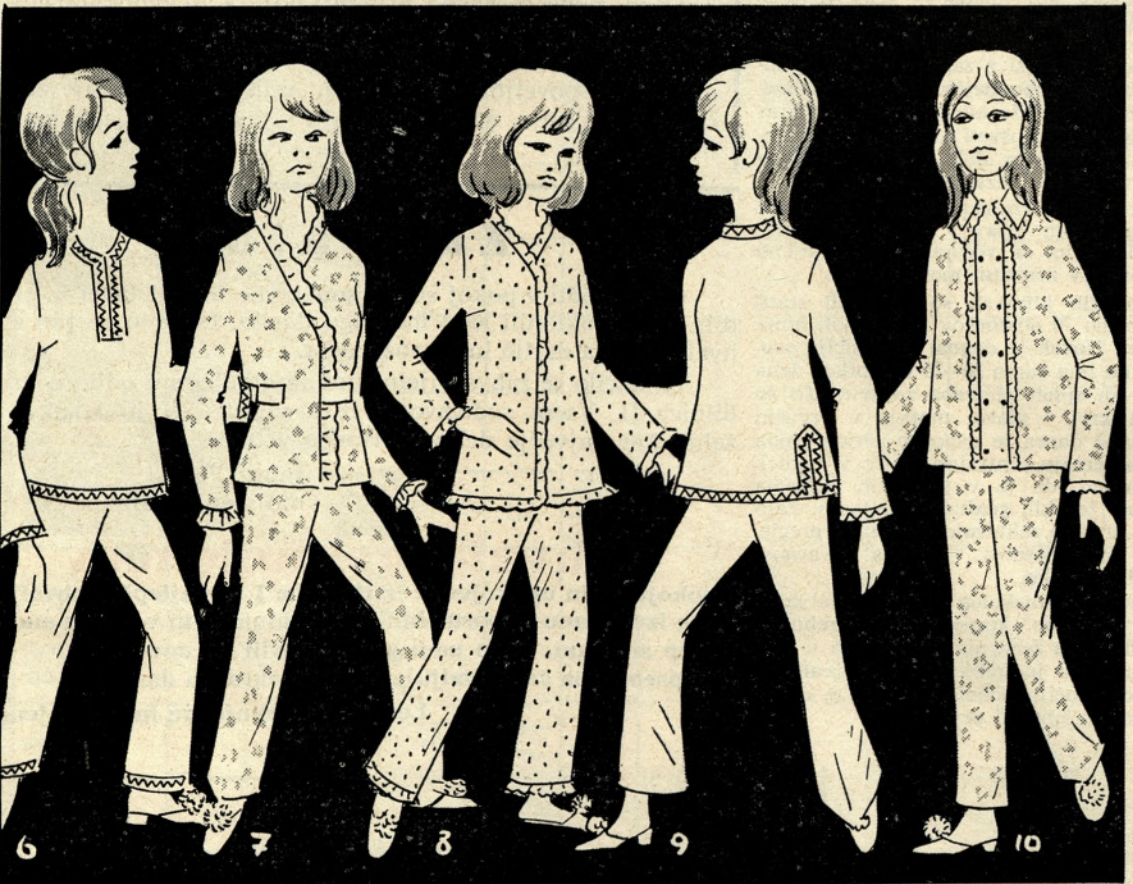
6. Iz istega materiala kot spalne srajce lahko krojimo tudi pižame. Obrobimo jih prav tako z veznimi borduricami.

7., 8. Pižami sta iz fineta v pastelnih barvah. Primerni sta za vitkejše postave. Poživimo jih prav tako z volančko.

9. Še ena pižama iz poljubnega enobarvnega blaga. Obrobimo jo tudi z vezeno bordurico.

10. Pižamo enostavnega kroja iz potiskanega fineta obogatimo z bombažno čipko in dvovrstnimi drobnimi gumbki.

MaK

Žena po štiridesetem letu

Za takozvana prehodna leta se običajno smatra razdobje med 45. in 55. letom življenja in jih imenujemo klimakterij. Ta beseda izhaja iz grščine in pomeni stopnica. Astrologi imenujejo to »klimakterično leto«. V astrologiji namreč velja številka 7 za zelo pomembno. Pravi, da se človek vsakih sedem let vzpenja. N. pr. $2 \times 7 = 14$ — doba pubertete, $3 \times 7 = 21$ — doba polnoletnosti, $7 \times 7 = 49$ — doba klimakterija.

Za klimakterij obstoja tudi naziv »kritična leta«. Zato jih nekateri res smatrajo za kritična, kar pa ni točno. Boljši izraz je »prehodna doba«, čeprav je včasih tudi kritična.

Fiziološko so tako imenovana prehodna leta, ki trajajo včasih krajšo, včasih daljšo dobo, rezultat počasnega prenehanja delovanja jajčnikov. Jajčniki

prenehajo s svojo funkcijo, ki se je začela v puberteti, žena izgublja sposobnost zanositve in rojevanja. To se seveda ne dogaja naenkrat. S počasnim prenehanjem delovanja žlez, ki ne gre vedno brez težav, ni nujno, da ugasnejo tudi ženske seksualne želje, niti ni nujno, da nastopi njeno naglo staranje, kakor to nekatere žene napačno mislijo. Prav to neosnovano in krivo mišljenje o prehodnih letih povzroča preziranje do te dobe življenja, pri ženah samih pa ustvarja slabo razpoloženje. Vedno moramo v ordinacijah pobijati to mišljenje naših bolnic, da s prenehanjem delovanja jajčnikov ne preneha tudi njihova ženskost.

Biologi so dokazali, da se organizem v intimnih odnosih žene javlja enako med 15. in 60. letom starosti (Dalje na 8. strani)

Proste ure v zimskem kopališču

Čeprav je znano, kako koristno je za človeški organizem kopanje tudi tedaj, ko to ni možno v naravi, smo Kranjčani starokopitni in ne izkoriščamo te možnosti v zimskem kopališču. To velja še posebno za ljudi srednjih let.

Uprava kopališča je poslala urnik prostih ur, ko je bazen na razpolago Kranjčanom, in sicer:

Sreda od 15. do 19. ure,
četrtek od 15. do 19. ure,
petek od 15. do 19. ure,
sobota od 9. do 13. in od 15. do 19. ure,
nedelja od 7. do 19. ure.

Možnosti je dovolj, treba jih je le izkoristiti!

Varna vožnja v slabih vremenskih razmerah

VOZNIKI MOTORNIH VOZIL

Večletna statistika o prometnih nesrečah kaže, da število prometnih nesreč jeseni, pozimi in spomladi močno poraste.

Vzroki za tak porast v tem obdobju so:

- NAGLA SPREMEMBA VREMENA,
- deževje, megla, sneg, poledica,
- POSLABSANO STANJE CEST,
- listje na vozišču, kamenje, plazovi, udori, zaradi mraza poškodovano vozišče.

POČASNA PSIHOFIZIOLOŠKA PRILAGODLJIVOST VOZNIKA

Pri naglih spremembah vremenskih razmer se vozniki dokaj počasi prilagajajo spremenjenim voznim pogojem, kar je vzrok pogostim prometnim nesrečam. Zaradi tega morajo vozniki:

- strogo upoštevati cestno-prometno signalizacijo in cestno-prometna določila,
- strogo upoštevati obvestila in opozorila cestne službe in cestne inšpekcije o stanju in prevoznosti cest,
- upoštevati opozorila, navodila in odredbe prometne milice,
- prilagoditi hitrost vozila voznim pogojem,
- pri vožnji v megli tudi podnevi uporabljati zasenčene luči.

VOZNIKI TOVORNIH MOTORNIH VOZIL,
PRI VOŽNJI UPOŠTEVAJTE 100 m RAZDALJE MED TOVORNIMI VOZILI:

VOZNIKI MOTORNIH VOZIL, PRIPOROČAMO VAM:

- da svoja vozila opremite z zimskimi gumami in, če je treba, s snežnimi verigami,
- da podrežite svoje želje prometno-varnostnim zahtevam vožnje da se izogibate nepotrebnemu prehitovanju,
- da ste pri vožnji v koloni še posebno zbrani,
- da skozi naseljene kraje vozite vedno tako, da lahko rešite vsako nastalo situacijo,
- da ste obzirni do drugih uporabnikov cest,
- da ste v dežju in v snežni brozgi obzirni zlasti do pešcev in kolesarjev.

VOZNIKI VPREŽNIH VOZIL!

Pri vožnji v megli, mraku in ponoči uporabljajte predpisane luči! Opremite svoja vozila z odbojnimi stekli, dobro označite in zavarujte dolge in velike predmete, ki jih prevažate!

KOLESARJI!

Opremite svoja kolesa z lučmi in jih uporabljajte pri vožnji v megli in ponoči! Vozite strogo po skrajni desni strani.

PEŠCI!

Pogosto so povzročitelji in udeleženci prometnih nesreč pešci. Ker so na cesti najbolj izpostavljeni in ogroženi, so tudi posledice takih nesreč običajno zelo hude. Da bi se temu izognili, morate:

- pazljivo hoditi po cesti v megli in ponoči,
- hoditi po pločnikih, če pa teh ni, po levi strani ceste v smeri hoje. Zase lahko uporabljate največ 1 m širok del vozišča, računano od njegovega ustreznega roba.

Prečkajte cesto le na prehodih, če pa teh ni, prečkajte cesto zelo pazljivo.

OPOZARJAMO voznike motornih in drugih vozil na določila pravilnika o napravah in opremi za vozila, ki vozijo po cestah, ter o tehničnih pogojih za posamezne naprave na njih. (Uradni list SFRJ, št. 47-68). V smislu tega pravilnika opremiti svoja vozila do predpisane roka. Prometna milica bo izvajanje določil tega pravilnika kontrolirala na vseh cestah.

PRICAKUJEMO OD VAS, DA BOSTE TA NAVODILA IN PRIPOROČILA UPOŠTEVALI IN S TEM PRIPOMOGLI K ZMANJSANJU ŠTEVILA PROMETNIH NESREČ.

Vozi previdno Upoštevaj predpise Na cesti nisi sam

Sodeluj v Tekstilcu!

ZAHVALE

Ob tragični izgubi dragega očeta se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem za spremstvo na njegovi zadnji poti, za cvetje in za izrečeno sožalje.

Zdenka Jurančič

Ob boleči izgubi našega ljubega moža, očeta in brata

Franca Kokalj

se najiskrenejše zahvaljujem vsem, ki ste ga spremili na njegovi zadnji poti in nam izrazili sožalje.

Posebno zahvalo smo dolžni njegovim kolegom za častno spremstvo, za poslovilne besede tovarišu Podgornik Adolfu, za požrtvovalnost tovarišu Šmidu, zdravnikoma dr. Miri in Milanu Capuder za zdravniško pomoč in organizacijam ZK, ZB in sindikalni podružnici podjetja za vence.

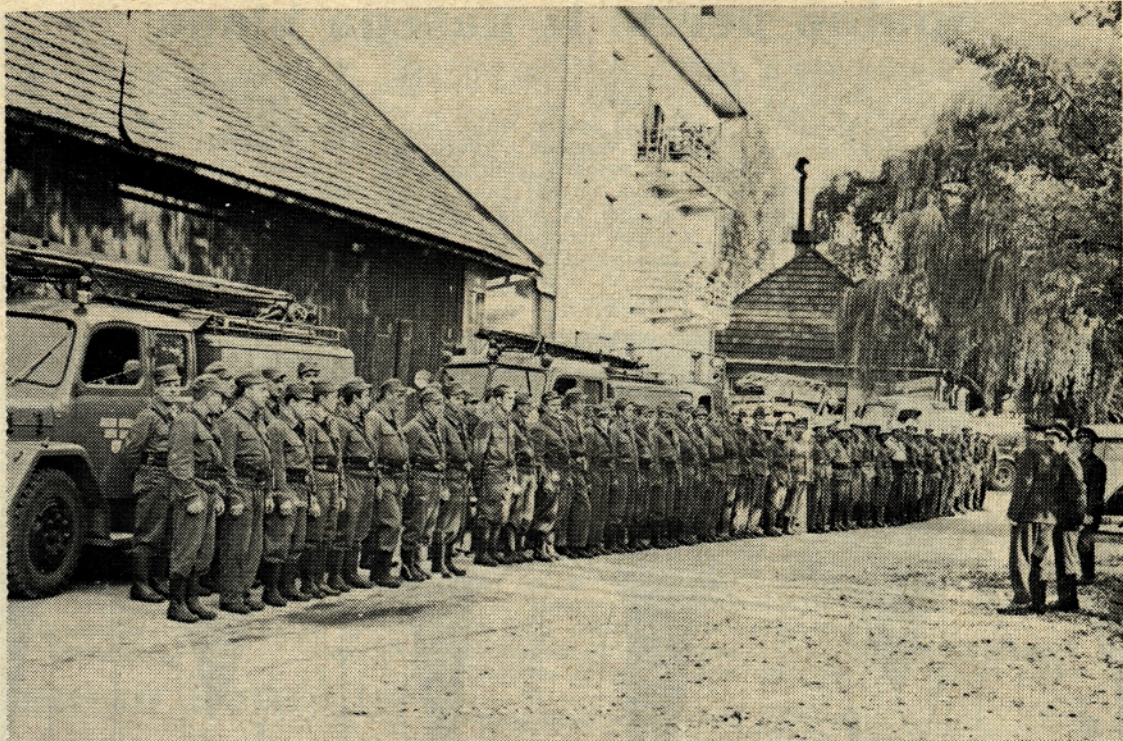
Zahvaljujemo se tudi vsem njegovim sodelavcem.

Zalujoči: žena Stanka, hčerka Branka, brat Ivan ter sestri Kati in Marinka z družino.

Ob smrti moje žene se vsem članom našega kolektiva, ki so jo v tako velikem številu spremili na njeni zadnji poti, izrazili sožalje ali poklonili cvetje — iskreno zahvaljujem.

Pavle Gregorc

▲
Ekipe gasilskih enot, ki so se udeležile vaje v obratu II. našega podjetja.

Žena po štiridesetem letu

(Dalje s 7. strani)

rosti in šele tedaj zelo počasi ugaša. To vest nimamo samo iz statističnih podatkov, temveč se lahko vsakodnevno srečujemo z njo v vsakdanji praksi. Tako na primer stare pacientke, ki so operirane na ženskih organih, prosijo zdravnika, da izvrši operacijo tako, da bo še možen intimni kontakt z možem. Vedno na novo se ginekologi čudijo, da to željo izražajo celo žene med 60. in 70. letom starosti.

Iz tega je razvidno, da žene kljub prenehanju delovanja jajčnikov in sposobnosti rojevanja, še čutijo željo po intimnem zblizanju z nasprotnim spolom. To je možno zato, ker funkcija razplojevanja in seksualnost nista med seboj povezani. To dejstvo je mnogim ženam neznano. To neznanje rezultira deloma iz pomanjkljive zdravstvene in seksualne prosvete v preteklosti, česar posledica je močna zaprtost žena vase v vseh vprašanih seksualne problematike. Zato se še danes premnoge žene s 45. letom potegnejo vase in resignirajo.

K temu pripomore še prirodno staranje žena v teh letih, za kar nimajo niti same žene posebnega razumevanja, še manj seveda moški. Še danes obstajajo mnogi stari, preživeli nazori, kjer se žena sodi po letih in mladosti. Moški, nasprotno, svojih let ne merijo niti po trebuhu, niti po plešavosti, temveč si brez predsodkov (ali pa prav zaradi njih) poiščejo mlajšo partnerico. Zaradi takih površnih predsodkov žena se razidejo mnogi zakoni v dobi prehodnih let. Zato so prav v teh letih žene zaskrbljene za svoj položaj, za položaj žene in partnerice v zakonu. Zaradi tega se težko sprejmejo normalna leta staranja in prehodna doba.

Obstojata zakonitost, da se vsako živo bitje stara od svojega začetka pa do konca življenja. Ta proces staranja se razvija tudi zaradi različnega načina življenja v raznih življenjskih obdobjih. Najprej je otroštvo, nato mladost, pa zrela doba in starost z vsemi prehodi: telesnim in duševnim dozorevanjem, močno družbeno aktivnostjo in življenjskimi izkušnjami. Vsak odsek življenja je za družbo posebnega pomena, le da včasih družba ni bila zmožna dati vsaki življenjski dobi svoj pomen. Zato malo-meščanska morala vsebuje kontradikcijo iluzije življenja po smrti in prevelikega uživanja na tem svetu in smatra seksualnost za glavno vsebino življenja. Taka razumevanja in še nepoznavanje seksu-

alne sreče lahko v prehodnih letih privedejo do misli »seksualne smrti«. Sedanja morala je šla mimo teh nasprotij v mišljenju. Prosveta ljudi omogoča globoko individualno zadovoljstvo, kjer sta lahko mož in žena doživljenjska partnerja in prijatelja.

Te misli nam jasno kažejo, da je prehodna doba bolj sociološkega kot medicinskega karakterja. Moramo priznati, da z medicinskega stališča nastaja velika sprememba v staranju žene, ker danes žena živi povprečno 8 let dalj kot moški. Vzrok je verjetno v prvi vrsti zmanjšana nevarnost v času nosečnosti in rojevanja ter splošna skrb, ki se poveča ženi v zadnjih letih.

Razen šarma, ki ga imajo lahko tudi starejše žene, seveda drugače kot mlade — žena je bolj samozavestna, globoka, bolj pametna — ima prehodna doba torej tudi dobre strani. V tem času ženi odpadejo skrbi v zvezi z zanositvijo, v seksualnem pogledu pa je svobodnejša. V večini primerov so v teh letih otroci že odrasli in mnogokrat se žena šele tedaj lahko posveti svojim lastnim interesom. Poklic, v katerem dela, ali se ponovno zaposli, ji ne povzroča več težav.

V mnogih strokovnih knjigah za ženske bolezni se bavijo s problemom težav v prehodnih letih, premalo pa naglašujejo, da večina žena, praktično nima težav ali pa le v neznatni meri.

Na nekih nemških klinikah so ugotovili statistično, da povprečno 70 odstotkov žena sploh nima težav. Amerikanec Novak je dognal na temelju svojih raziskovanj, da ima samo 20—25 odstotkov žena lažje težave, ki jih sploh ni treba zdraviti. To so večinoma navali krvi v glavo, motnje v krvnem obtoku, itd., kar se danes že uspešno zdravi. Toda prehodna leta zavzemajo centralno mesto v medicini drugje. Mi vemo, da je v teh letih največja nevarnost raka na ženskih genitalnih organih. Zato ginekologi z vso pravico zahtevajo v tej dobi pregled žene vsakih šest mesecev. Toda ta nevarnost raka ne sme roditi panike.

Neki znani nemški ginekolog je dejal, da komplicirana žena preživlja komplicirano prehodno dobo, a nekomplicirana žena nima težav. To je točno in z odprtimi očmi je treba gledati v realnost. S tem si žene omogočijo neboleč prehod v drugo dobo, ki ni nič manj lepa od prve.

Velika vaja gasilcev v obratu II

10. oktobra je bila ob 15. uri velika vaja gasilcev v obratu II našega podjetja. Požarno področje je zajemalo visoko stavbo plemenitilnice in plinske naprave na dvorišču tovarne.

Vaja je bila organizirana na pobudo štaba Občinske gasilske zveze v Kranju ob sodelovanju našega podjetja. Sodelovali so: poklicni vod Zavod za požarno, reševalno in tehnično službo v Kranju, člani civilne zaščite, gasilske ekipe tovarne Save, Iskre in Tekstilindusa.

Na telefonski poziv za alarm so prišle ekipe v rekordnem času na kraj požara. Pod poveljstvom glavnega poveljnika Občinske zveze Kranj, tovarišem Košnjekom, je vaja odlično uspela. Dobro izurjeni gasilci, opremljeni s sodobnimi gasilnimi napravami so dokazali, da so sposobni uspešno in hitro pogasiti požar in rešiti ogrožene ponesrečence v primeru požara ali elementarne nesreče.

Gasilsko društvo »Tekstilindus« se vsem sodelujočim ekipam in poveljniškemu kadru najlepše zahvaljuje za udeležbo z željo, da bi v Kranju s takimi akcijami nadaljevali.

I. A.

Zahvala

Ob odhodu v pokoj so mi sodelavke in sodelavci iz predilnice II poklonili lepo in drago darilo. Iskreno se jim zahvaljujem za darilo in za pozornost.

Za darilo se zahvaljujem tudi sindikalnemu odboru predilnice II. Vsem sodelavcem iz predilnice II in kolektivu želim kar največje delovne uspehe v bodoče.

Janez Pravst
mojster predilnice II

Zahvala upokojenecv

Upokojenici in upokojenke iz tkalnice I se najlepše zahvaljujemo izvršnemu odboru sindikata tkalnice I in vodstvu enote za lep sprejem, ki so nam ga pripravili 26. novembra.

Še posebno pa se zahvaljujemo za prekrasna darila.

Letošnje upokojenke in upokojenici

Letošnji upokojenici

Zahvala

Ob odhodu v pokoj so mi sodelavci v ekspeditu tkalnice I dali lepo darilo. Vsem sodelavcem in vodji izmene tovarišu Francu Štrekelj se za pozornost lepo zahvaljujem in želim, da bi želi v prihodnje lepe uspehe.

Napredek in vse najboljše želim tudi vsem članom kolektiva.

Marija Marčun

Križanko oddajte do 15. I. 1970. Nagrade so: 50, 40 in 30 N din

KROGLOVNA REŠENKA
SLOVENSKEGA JEZIKOVNIKA

Horizontal clues:

- 1. SLOV. SKLADAT. (10) - SLOV. SKLADAT. (10)
- 2. REKA NA ZAHODNI INDIJI - REKA NA ZAHODNI INDIJI
- 3. ORODJE ZA PILJENJE - ORODJE ZA PILJENJE
- 4. ZVIŠANA NOTA D - ZVIŠANA NOTA D
- 5. PULA - PULA
- 6. HONORE DAUMIER - HONORE DAUMIER
- 7. ŠPIJONKA - ŠPIJONKA
- 8. ALEŠ BEBLER - ALEŠ BEBLER
- 9. MEDN. ORG. BEGUNCEV - MEDN. ORG. BEGUNCEV
- 10. STRUPEN BOJ. PLIN - STRUPEN BOJ. PLIN
- 11. ZNAČAJ - ZNAČAJ
- 12. ILJA EHRENBURG - ILJA EHRENBURG
- 13. VRSNA LAME - VRSNA LAME
- 14. LOČILO - LOČILO
- 15. VAS POD KRIMOM - VAS POD KRIMOM
- 16. VILKO UKMAR - VILKO UKMAR
- 17. STARI SLOVAN - STARI SLOVAN
- 18. KRAJEV. POSEBNOST - KRAJEV. POSEBNOST
- 19. STROKOVNIAK V ANATOMIJI - STROKOVNIAK V ANATOMIJI
- 20. LJUDSKO IME ZA VRV - LJUDSKO IME ZA VRV
- 21. ŠPRANJA - ŠPRANJA
- 22. SEKRETAR KP SSSR (LEONID) - SEKRETAR KP SSSR (LEONID)
- 23. RIMSKA BOGINJA PLODNOSTI - RIMSKA BOGINJA PLODNOSTI
- 24. KURIVO - KURIVO
- 25. OBMEJNI KRAJ NA KRASU - OBMEJNI KRAJ NA KRASU
- 26. OČESNA BOLEZEN - OČESNA BOLEZEN
- 27. VOJAK POD KOPNIK - VOJAK POD KOPNIK
- 28. OBRAMBNI NASIP - OBRAMBNI NASIP
- 29. IVAN TAVČAR - IVAN TAVČAR
- 30. NEPRIJETNA ŽUŽELKA - NEPRIJETNA ŽUŽELKA
- 31. SRBSKO M. IME - SRBSKO M. IME
- 32. LETNI PRIDELEK - LETNI PRIDELEK
- 33. MESTO V TRAKIJI (ENEZ) - MESTO V TRAKIJI (ENEZ)
- 34. VODNA ŽIVAL S KLESCAMI - VODNA ŽIVAL S KLESCAMI
- 35. DVOJAM-BORNIC - DVOJAM-BORNIC
- 36. KARLOVAC - KARLOVAC
- 37. RIMSKA BOGINJA JEZE - RIMSKA BOGINJA JEZE
- 38. VOJAŠKA BOLNICA - VOJAŠKA BOLNICA
- 39. ČASTNIŠKI NARAMNIK - ČASTNIŠKI NARAMNIK
- 40. GRETJE JAJC ZA ROJSTVO MLADICA - GRETJE JAJC ZA ROJSTVO MLADICA
- 41. SLOV. SKLADAT. (UROŠ) - SLOV. SKLADAT. (UROŠ)
- 42. Ž. IME - Ž. IME
- 43. SINJSKA VITEŠKA IGRA - SINJSKA VITEŠKA IGRA
- 44. KONEC POLOTOKA - KONEC POLOTOKA
- 45. OBŽALOVANJE - OBŽALOVANJE
- 46. PRITR-DILNICA - PRITR-DILNICA
- 47. ŽAMET - ŽAMET
- 48. KRIPTON - KRIPTON
- 49. ORIENTAL. DOMAČE SUKNO - ORIENTAL. DOMAČE SUKNO
- 50. ABRAHAM LINCOLN - ABRAHAM LINCOLN
- 51. DEL LADJE - DEL LADJE
- 52. LIOBLJANA - LIOBLJANA
- 53. ERBIJ - ERBIJ
- 54. OBER - OBER
- 55. IME IGRALKE MARTINELLI - IME IGRALKE MARTINELLI
- 56. ROTALNO PERO - ROTALNO PERO
- 57. ANTON AZBE - ANTON AZBE
- 58. KARINA ANNA - KARINA ANNA
- 59. 20. IN 6. CRKA - 20. IN 6. CRKA
- 60. ALKOHOLU V DAN CLOVEK - ALKOHOLU V DAN CLOVEK
- 61. TEKSTIL. TOVARNA V RADOVLJICI - TEKSTIL. TOVARNA V RADOVLJICI
- 62. PRIJAZNOST - PRIJAZNOST
- 63. DOVTIP - DOVTIP
- 64. NEPO-TREBNO BREME - NEPO-TREBNO BREME
- 65. IME POLITIKA GLIGOROVA SILICIJ - IME POLITIKA GLIGOROVA SILICIJ
- 66. IME - IME
- 67. SLOV. POLITIK (VIKTOR) LEKARNAR - SLOV. POLITIK (VIKTOR) LEKARNAR
- 68. NAPOL-NJENOST - NAPOL-NJENOST
- 69. PREDLOG - PREDLOG
- 70. ROZMAN LOJZE - ROZMAN LOJZE
- 71. KUMANOV - KUMANOV
- 72. OBLIKA NAKITA - OBLIKA NAKITA
- 73. ZEUSOVA ŽENA - ZEUSOVA ŽENA
- 74. OSIP ZADKIN - OSIP ZADKIN
- 75. IVE SUBIC - IVE SUBIC
- 76. OGLARSKA GRMADA - OGLARSKA GRMADA
- 77. UPTON SINCLAIR - UPTON SINCLAIR
- 78. PLOŠČINA V KVADRATNIH MERAH - PLOŠČINA V KVADRATNIH MERAH
- 79. MODEL - MODEL
- 80. ISLAMSKA LOČINA - ISLAMSKA LOČINA
- 81. TERMIN - TERMIN
- 82. BELGIJSKI POPEVKAR SALVATORE - BELGIJSKI POPEVKAR SALVATORE
- 83. KAMEN NEFRIT - KAMEN NEFRIT
- 84. TELUR - TELUR
- 85. ČOLNIK SANDI - ČOLNIK SANDI
- 86. OSEBNI ZAIEMEK - OSEBNI ZAIEMEK
- 87. RICHARD NIXON - RICHARD NIXON
- 88. SENO - SENO
- 89. IME PEVCA JONESA - IME PEVCA JONESA
- 90. IME VEČ RIMSKIH VLADARJEV DEL POHŠT - IME VEČ RIMSKIH VLADARJEV DEL POHŠT
- 91. ELIZABETH TAYLOR - ELIZABETH TAYLOR
- 92. OSTRIVEC - OSTRIVEC
- 93. OBLIKA IMENA KATARINA - OBLIKA IMENA KATARINA
- 94. DESNI PRITOK VOLGE - DESNI PRITOK VOLGE
- 95. KLUB IZ MADRIDA - KLUB IZ MADRIDA
- 96. EVA JANC - EVA JANC
- 97. NEZNANEC - NEZNANEC
- 98. ŽIVEC - ŽIVEC
- 99. POSODA ZA PEPEL UMRLEGA - POSODA ZA PEPEL UMRLEGA
- 100. RIMSKA BOGINJA PLODNOSTI - RIMSKA BOGINJA PLODNOSTI

Vertical clues:

- 1. SLOV. SKLADAT. (10) - SLOV. SKLADAT. (10)
- 2. REKA NA ZAHODNI INDIJI - REKA NA ZAHODNI INDIJI
- 3. ORODJE ZA PILJENJE - ORODJE ZA PILJENJE
- 4. ZVIŠANA NOTA D - ZVIŠANA NOTA D
- 5. PULA - PULA
- 6. HONORE DAUMIER - HONORE DAUMIER
- 7. ŠPIJONKA - ŠPIJONKA
- 8. ALEŠ BEBLER - ALEŠ BEBLER
- 9. MEDN. ORG. BEGUNCEV - MEDN. ORG. BEGUNCEV
- 10. STRUPEN BOJ. PLIN - STRUPEN BOJ. PLIN
- 11. ZNAČAJ - ZNAČAJ
- 12. ILJA EHRENBURG - ILJA EHRENBURG
- 13. VRSNA LAME - VRSNA LAME
- 14. LOČILO - LOČILO
- 15. VAS POD KRIMOM - VAS POD KRIMOM
- 16. VILKO UKMAR - VILKO UKMAR
- 17. STARI SLOVAN - STARI SLOVAN
- 18. KRAJEV. POSEBNOST - KRAJEV. POSEBNOST
- 19. STROKOVNIAK V ANATOMIJI - STROKOVNIAK V ANATOMIJI
- 20. LJUDSKO IME ZA VRV - LJUDSKO IME ZA VRV
- 21. ŠPRANJA - ŠPRANJA
- 22. SEKRETAR KP SSSR (LEONID) - SEKRETAR KP SSSR (LEONID)
- 23. RIMSKA BOGINJA PLODNOSTI - RIMSKA BOGINJA PLODNOSTI
- 24. KURIVO - KURIVO
- 25. OBMEJNI KRAJ NA KRASU - OBMEJNI KRAJ NA KRASU
- 26. OČESNA BOLEZEN - OČESNA BOLEZEN
- 27. VOJAK POD KOPNIK - VOJAK POD KOPNIK
- 28. OBRAMBNI NASIP - OBRAMBNI NASIP
- 29. IVAN TAVČAR - IVAN TAVČAR
- 30. NEPRIJETNA ŽUŽELKA - NEPRIJETNA ŽUŽELKA
- 31. SRBSKO M. IME - SRBSKO M. IME
- 32. LETNI PRIDELEK - LETNI PRIDELEK
- 33. MESTO V TRAKIJI (ENEZ) - MESTO V TRAKIJI (ENEZ)
- 34. VODNA ŽIVAL S KLESCAMI - VODNA ŽIVAL S KLESCAMI
- 35. DVOJAM-BORNIC - DVOJAM-BORNIC
- 36. KARLOVAC - KARLOVAC
- 37. RIMSKA BOGINJA JEZE - RIMSKA BOGINJA JEZE
- 38. VOJAŠKA BOLNICA - VOJAŠKA BOLNICA
- 39. ČASTNIŠKI NARAMNIK - ČASTNIŠKI NARAMNIK
- 40. GRETJE JAJC ZA ROJSTVO MLADICA - GRETJE JAJC ZA ROJSTVO MLADICA
- 41. SLOV. SKLADAT. (UROŠ) - SLOV. SKLADAT. (UROŠ)
- 42. Ž. IME - Ž. IME
- 43. SINJSKA VITEŠKA IGRA - SINJSKA VITEŠKA IGRA
- 44. KONEC POLOTOKA - KONEC POLOTOKA
- 45. OBŽALOVANJE - OBŽALOVANJE
- 46. PRITR-DILNICA - PRITR-DILNICA
- 47. ŽAMET - ŽAMET
- 48. KRIPTON - KRIPTON
- 49. ORIENTAL. DOMAČE SUKNO - ORIENTAL. DOMAČE SUKNO
- 50. ABRAHAM LINCOLN - ABRAHAM LINCOLN
- 51. DEL LADJE - DEL LADJE
- 52. LIOBLJANA - LIOBLJANA
- 53. ERBIJ - ERBIJ
- 54. OBER - OBER
- 55. IME IGRALKE MARTINELLI - IME IGRALKE MARTINELLI
- 56. ROTALNO PERO - ROTALNO PERO
- 57. ANTON AZBE - ANTON AZBE
- 58. KARINA ANNA - KARINA ANNA
- 59. 20. IN 6. CRKA - 20. IN 6. CRKA
- 60. ALKOHOLU V DAN CLOVEK - ALKOHOLU V DAN CLOVEK
- 61. TEKSTIL. TOVARNA V RADOVLJICI - TEKSTIL. TOVARNA V RADOVLJICI
- 62. PRIJAZNOST - PRIJAZNOST
- 63. DOVTIP - DOVTIP
- 64. NEPO-TREBNO BREME - NEPO-TREBNO BREME
- 65. IME POLITIKA GLIGOROVA SILICIJ - IME POLITIKA GLIGOROVA SILICIJ
- 66. IME - IME
- 67. SLOV. POLITIK (VIKTOR) LEKARNAR - SLOV. POLITIK (VIKTOR) LEKARNAR
- 68. NAPOL-NJENOST - NAPOL-NJENOST
- 69. PREDLOG - PREDLOG
- 70. ROZMAN LOJZE - ROZMAN LOJZE
- 71. KUMANOV - KUMANOV
- 72. OBLIKA NAKITA - OBLIKA NAKITA
- 73. ZEUSOVA ŽENA - ZE

Veselo v novo leto '70

1970
ZAMENJATI!

AN, PAN, PET PODGAN,
ŠTIRI MIŠI, V UH SE PIŠI,
VIJA, VAJA. — VEN!

KAKO PA MIDVA ?? !:

VSE ZA NARODOV
BLAGOR...

ZVEZNA GOSPODAR.
ZBORNICA

REFLEKCIJA

KANDIDATI ZA SPREJEM V SLUŽBO

ODVAZI VENDAR ŠE VEČ
VREČ PESKA, DRUGAČE SE
BOVA RAZTREŠČILA...

ALI NI ŠKODA..

ENAKOPRAVNOST

— KVA PRAVŠ, JAKA,
ČEB' TOLE LUKNO ZADELOVA DONS?
— LE ZAKVA B' SE MATROVA M'DVA
DONS. JOV ZE TINE JUTR POPRAYU...

KAR LAHKO STORIŠ JUTRI, NE
STORI DANES

EDINA MOŽNOST ?

TOLE ME PA NA
NEKAJ SPOMINJA...

ORGANIZACIJA

VIDIŠ, DA SMO JO
PREPOZNO VSADILI!

UKREP PROTI FLUKTUACIJI?

INVENTURA

IZGLEDI V LETU 1970

ZGODOVINSKI SPERTAKEL
MNOŽIČNO
PRESELENEVANJE

VIDIŠ FRANC, TU PA MI
DOBESEDNO ZAVOZIMO
NAŠ DOBIČEK!

1-LETNI OBVOZ
KRANJ 1 km
KRANJ preko
Stražisca 3 km

SODELOVANJE S KOMUNO